

REFERAT Teknisk Udvalg (2022-2025) d. 03-04-2024

Mødedato Onsdag d. 03. april 2024 kl. 08:30

Mødested M5/rådhuset

Mødedeltagere Torsten Nielsen, Johannes Vesterby, Birthe Harritz, Niels Jørgen Ottesen, Aksel Rosager Johansen (Afbud)

Indholdsfortegnelse

Igangsætning af planlægning for ny psykiatri samt stillingtagen til nedrivning af Søndersøparken 14	3
Forslag til afløsning af del af byplanvedtægt nr. 15 for et bolig- og erhvervsområde i Ulbjerg.....	8
Ny behandling af ansøgning fra Region Midtjylland om nedrivning af bevaringsværdig bygning på	10
Stillingtagen til gavlmalerier i Viborg Kommune.....	14
Arkitektens Pris - forslag til nye vedtægter for Viborg Kommunes fond til præmiering.....	17
Byvækststrategi for Bjerringbro og opland.....	20
Strategisk Udviklingsplan for Viborg Midtby - organisering og økonomi (bevillingssag).....	23
Ansøgning om Viborg View ved Brøndumsvej 15, 8800 Viborg.....	26
Ændring af vejnavn - Katrinesmindevej, 8800 Viborg.....	30
Nedrivning af bevaringsværdige bygninger, Holstebrovej 154, Ravnstrup, 8800 Viborg.....	32
Temadrøftelse om principper for fortætning - ny Kommuneplan 2025-2036.....	35
Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg af ny fællessti fra Vinkelvej til Nørreåstien..	37
Ekspropriation til krydsombygning ved V. Tostrup, Møldrup.....	39
Modulvogntog - Niels Jensen Nonbo A/S.....	41
Anlægsbevilling til løbende udgifter i Domkirke kvarteret (bevillingssag).....	43
Orientering om årsregnskab 2023.....	45
Budget 2025-2028.....	49
Mødeliste til Teknisk Udvalg 2024.....	51
Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder i	53
Underskriftsark.....	54

Punkt 1: Igangsætning af planlægning for ny psykiatri samt stillingtagen til nedrivning af Søndersøparken 14, Viborg

22/27548

Resume

Region Midtjylland har ansøgt om ny planlægning for et område til ny psykiatri ved Søndersøparken i Viborg. Da ansøgningen ikke er i overensstemmelse med gældende planlægning, skal der tages stilling til, om der skal igangsættes ny planlægning for området.

Regionen ønsker i forbindelse med byggeriet desuden at nedrive den bevaringsværdige bygning på Søndersøparken 14. Der skal derfor ligeledes tages stilling til, om udvalget er sindet at igangsætte proces for nedrivningstilladelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at planlægningen sættes i gang som beskrevet.
2. at der først afholdes borgermøde i forbindelse med offentlig høring af lokalplanforslaget.

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller desuden til Teknisk Udvalg, at der tages stilling til,

3. om udvalget er sindet at igangsætte proces for nedrivningstilladelse til nedrivning af Søndersøparken 14 inkl. offentlig høring.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 03-04-2024

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at planlægningen sættes i gang som beskrevet, og
2. at der først afholdes borgermøde i forbindelse med offentlig høring af lokalplanforslaget.

Teknisk Udvalg besluttede endvidere,

3. at udvalget er sindet at igangsætte proces for nedrivningstilladelse til nedrivning af Søndersøparken 14 inkl. offentlig høring.

Fraværende:

Aksel Rosager Johansen

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede den 10. november 2021 ([link til sag nr. 17 i byrådet den 10. november 2021](#)), at vedtage kommuneplantillæg nr. 74 for et område til almen service ved Søndersøparken. Det skete på baggrund af en ansøgning fra Region Midtjylland, der var i den indledende fase for planlægningen af den nye psykiatri i Viborg. Regionen ønskede, at der først skulle vedtages en ny lokalplan for området, når man havde et mere gennearbejdet projekt.

I forbindelse med kommuneplantillægget havde regionen fået skitseret et volumenstudie af et fremtidigt byggeri, der dannede grundlag for kommuneplantillægget.

Det daværende volumenstudie var udformet som punkthuse i 6-7 etager mod Ll. Sct. Mikkelsgade og med parkering i de nederste dæk mod Søndersøparken. Det lagde desuden op til, at man kunne bevare den bevaringsværdige bygning på Søndersøparken 14 men ville medføre en nedrivning af den bevaringsværdige bygning på Søndersøparken 16.

Regionen har i sommeren 2023 afholdt en projektkonkurrence for Ny Psykiatri i Viborg og fundet et vinderprojekt. Projektet adskiller sig væsentligt fra det tidligere volumenstudie, da regionen ikke længere ønsker et højt byggeri af hensyn til patienterne, der skal have niveaufri adgang til indeliggende haverum og af hensyn til den interne logistik i

bygningen. Herudover placeres parkering nu hovedsageligt på terrænen og Søndersøparken 14 er ikke længere bevaret i projektet. Til gengæld arbejder regionen på en løsning, hvor den bevaringsværdige del af Søndersøparken 16 kan bevares.

Der har den 1. februar 2024 været afholdt fællesmøde mellem Viborg Byråds tekniske udvalg og regionens udvalg for bæredygtighed, teknologi og anlæg med henblik på at drøfte de overordnede rammer for planlægningen og processen, så de politiske godkendelser i kommune og region kan ske sideløbende.

Inddragelse og høring

Offentlig høring

Forslag til tillæg nr. 74 til Kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport var i offentlig høring fra den 1. juli til den 30. august 2021. Der kom 4 høringssvar i høringsperioden, der omhandlede bebyggelsens skala, trafik, støj/vibrationer og fremtidig placering af Center for Mestring.

Borgermøde

Der blev afholdt borgermøde den 12. august 2021. Debatten drejede sig hovedsageligt om trafik og den fremtidige placering af Center for Mestring.

Beskrivelse

Nuværende forhold

Området ligger ved Søndersøparken i Viborg. Oversigtskort er i bilag 1.

Området anvendes i dag til forskellige hospitalsformål samt det kommunale tilbud "Center for Mestring". Regionen har desuden opkøbt og nedrevet flere ejendomme langs Ll. Sct. Mikkelsgade.

Projektforslaget

Set fra Ll. Sct. Mikkel Gade (vest) vil projektet fremstå som en sammenhængende bygningsmasse i 1-2 etager, hvor facaden opbrydes af en tilbagetrukket facadedel og afvekslende materiale. Fra Søndersøparken (øst) vil projektet opleves som et hævet 1 plans byggeri.

I områdets sydlige del opføres en ambulatoriebygning i flere etager, der danner overgang mod de eksisterende, fritliggende etagebebyggelser på nabogrundene mod syd.

Området afgrænses udadtil af en beplantning, som giver en overgang til de grønne områder mod Søndersø. Der etableres større offentligt tilgængelige grønne områder ved den fredede kirkeruin (sydøst) og mod rundkørslen (nord). Herudover også en grøn stiforbindelse, der forbinder på tværs af området syd for bebyggelsen fra Ll. Sct. Mikkelsgade til Søndersø.

Projektet er i konkurrenceforslaget disponeret som vist i bilag 2. Visualiseringer af konkurrenceforslaget er i bilag 3 og 4.

Justeringer i projektet

Regionen arbejder med forskellige tilretninger af projektet. Dette medfører bl.a. en bearbejdning af ambulatoriebygningen, mulighed for bevaring af Søndersøparken 16 og indplacering af parkeringspladser – herunder et ønske om at etablere et mindre antal parkeringspladser på Søndersøparken 23 (udenfor søbeskyttelseslinjen), der i den gældende planlægning er udlagt til grønt område. Herudover ønsker regionen på lang sigt mulighed for en gangbro over Ll. Sct. Mikkelsgade.

Projektets nuværende stadie er vist i bilag 5 og med fremtidige udvidelsesmuligheder vist i bilag 6.

Projektets overordnede greb og fremtræden, som ses i konkurrence- og dispositionsforslaget, opretholdes generelt, men der er behov for en videre bearbejdelse af projektet som tidligere beskrevet.

Regionen ønsker på den baggrund, at der først udarbejdes en lokalplan om ca. et halvt år, men at lokalplanen igangsættes nu, da der bl.a. er behov for en afklaring omkring bevaring/nedrivning af bevaringsværdig bebyggelse.

Eksisterende planforhold

Lokalplan

Området er omfattet af lokalplan nr. 200, der udlægger området til henholdsvis boliger, erhverv og offentlige formål.

Projektet er ikke i overensstemmelse med lokalplanen, hvad angår anvendelser, områdets struktur, bebyggelsesprocenter mv. Realisering af projektet kræver derfor, at der vedtages en ny lokalplan.

Kommuneplan

Hovedparten af området er i Kommuneplan 2017-2029 udlagt til offentlige formål med særbestemmelser omkring arkitektur, stiforbindelser og klimatilpasning.

Det nuværende projekt vurderes overordnet set at være i overensstemmelse med kommuneplanen med undtagelse af ønsket om parkering på Søndersøparken 23.

Herudover er der i den gældende kommuneplanramme en bestemmelse om, at ”ny bebyggelse skal placeres vinkelret på søkanten”. Da søen ikke består af en lige linje, kan det være svært at tolke, hvornår en bygning er placeret vinkelret på søen.

Søndersøparken 23 er i kommuneplanen udlagt til rekreativt område. Mulighed for parkering til hospitalsformål vil derfor kræve, at der vedtages et kommuneplantillæg.

Forvaltningen foreslår, at man med kommuneplantillægget samtidig fjerner formuleringen om vinkelret bebyggelse, der gælder for den resterende del af området.

Borgermøde

Forvaltningen foreslår, at der først afholdes borgermøde, når der er vedtaget et lokalplanforslag, da regionen fortsat er i gang med en række tilretninger af projektet.

Regionen har tidligere orienteret borgere i området om projektet.

Principper for planlægningen

Da regionen fortsat er i gang med en række tilretninger af projektet, kan principperne præciseres og tilrettes i forbindelse med vedtagelse af et lokalplanforslag.

Indtil videre foreslår forvaltningen, at planlægningen tager udgangspunkt i følgende:

- Området udlægges til offentlige formål.
- Der gives generelt mulighed for bebyggelse i 1-2 etager samt en højere bebyggelse i områdets sydlige del, hvor regionen ønsker at opføre en ambulatoriebygning.
- Vejadgang til området skal primært ske fra Søndersøparken.
- Lokalplanen skal sikre, at der friholdes et areal nærmest rundkørslen, der muliggør, at den i fremtiden kan ombygges til et signalreguleret kryds for at tage hensyn til trafikbelastningen i området.
- Der gives begrænset mulighed for vejadgang fra Ll. Sct. Mikkelsgade og alene for varekørsel, ambulancer og lignende.
- Der udlægges arealer til parkering i områdets sydlige del - herunder mulighed for parkering i 2 etager, hvor det kan indpasses i terrænet uden væsentlig påvirkning af udsigten fra Ll. Sct. Mikkelsgade til Søndersø.
- Der udlægges en grøn kile på tværs af området, der sikrer en tydelig rekreativ stiforbindelse fra Ll. Sct. Mikkelsgade til Søndersø.

Arkitektur

Når der forelægges et tilrettet projekt fra regionen, skal der foretages en arkitekturscreening af projektet.

Indtil videre foreslår forvaltningen, at følgende skal sikres i lokalplanen:

- Facader skal bearbejdes med materialer og udformning, så de opleves imødekommende og i en menneskelig skala.
- Tegl skal indgå som et bærende materiale i det nye byggeri, for at binde bebyggelsen sammen med eksisterende bebyggelse i området.
- Der skal etableres en kombination af facadebyggeri og grønne udearealer med rekreativ værdi langs Ll. Sct. Mikkelsgade, så området samlet set fremstår imødekommende mod midtbyen.
- Ved etablering af parkering skal disse afskærmes med beplantning mod Søndersø, så parkering ikke fremstår synligt fra søsiden.

Bevaring

De oprindelige bygninger (uden senere tilbygninger) på Søndersøparken 14 og 16 er vurderet som bevaringsværdige i kategori 3 (kategori 1-3 svarer til høj bevaringsværdi), og de er udpeget som bevaringsværdige i kommuneplanen. Den gældende lokalplan nr. 200 hindrer dog ikke, at bygningerne kan nedrives.

Regionen ønsker at nedrive Søndersøparken 14 for at muliggøre projektet for Ny Psykiatri.

Søndersøparken 14 er tegnet af arkitekt Hack Kampmann i forbindelse med udvidelsen af sindssygeanstalten i Viborg, der blev gennemført fra 1904 – 1908.

Bygningen fra 1905 indgår i en samlet bebyggelse og er én af de 4 fritliggende pavilloner, der blev opført sammen med blandt andet 2 plejestiftelser.

Rødstensbygningen er i 2 etager med saddeltag med skifer og kampestensbeklædt sokkel.

Bygningen er symmetrisk omkring et fremtrukket facadeparti med frontkvist, og facaderne er ligeledes symmetriske med småsprogede vinduer og en tilbagetrukket, centralt placeret indgang bag et rundbuestik.

Forvaltningen vurderer, at bygningen fremstår med en flot og harmonisk arkitektur, men at den senere gule tilbygning skæmmer helhedsindtrykket.

Forvaltningen beder udvalget tage stilling til, om man er sindet af igangsætte proces om nedrivningstilladelse til Søndersøparken 14. Det bør være en forudsætning for nedrivning, at Søndersøparken 16 bevares, så der fortsat sikres en bygningsmæssig sammenhæng på begge sider af Søndersøparken.

Arkæologi

Et område ved Ll. Sct. Mikkelsgade 18 er underlagt en arealfredning jf. museumslovens § 29e, der medfører, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af de bevarede ruiner af Sct. Mikkels Kirke.

Den kommende lokalplan skal sikre, at arealet ved den fredede kirkeruin friholdes for bebyggelse. Dette er der også taget højde for i regionens projekt for området.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Nedrivning

Inden kommunen kan give tilladelse til nedrivning af en bevaringsværdig bygning, skal den påtænkte nedrivning offentligt bekendtgøres med en frist på mindst 4 uger. Når høring har været gennemført, vil evt. indsigelser og bemærkninger blive forelagt til politisk behandling. Hvis der ikke kommer væsentlige indsigelser, vil forvaltningen kunne meddele nedrivningstilladelse.

Lokalplan

Regionen forventer at være klar til udarbejdelse af lokalplanforslag om ca. et halvt år.

Fra lokalplanforslaget vedtages vil der gå yderligere ca. et halvt år, før en lokalplan kan være endelig vedtaget og offentliggjort.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Regionen ønsker at købe Søndersøparken 16, der i dag ejes af Viborg Kommune.

Salg af ejendommen vil medføre en indtægt for kommunen.

Ejendommen benyttes i dag til ”Center for Mestring”. Der skal således findes en ny placering til ”Center for Mestring”, hvilket kan medføre en udgift for Viborg Kommune.

Regionen ønsker at nedrive Søndersøparken 14. Hvis der nedlægges et forbud mod nedrivningen kan ejeren under visse forudsætninger, som f.eks. væsentlig forringet afkastningsgrad, forlange ejendommen overtaget af kommunen mod erstatning.

Juridiske og planmæssige forhold

Bevaringsværdige bygninger

Da den oprindelige bygning på Søndersøparken 14 er bevaringsværdig og optaget i kommuneplanen som bevaringsværdig, er bygningen omfattet af Bygningsfredningsloven.

Efter § 18 skal nedrivningen bekendtgøres offentligt, inden der træffes afgørelse om nedrivning. Derudover skal særlige interessenter orienteres særskilt om den offentlige bekendtgørelse, f.eks. Viborg Museum og Slots- og Kulturstyrelsen.

Bilag

Oversigtskort

Ny Psykiatri - situationsplan fra konkurrence

Ny Psykiatri - visualisering fra konkurrence - Ll. Sct. Mikkelsgade

Ny Psykiatri - visualisering fra konkurrence - Sønderøparken

Ny Psykiatri - situationsplan af projektets nuværende stadie

Ny Psykiatri - situationsplan af projektets nuværende stadie inklusiv udvidelsesmuligheder

Fraværende Aksel Rosager Johansen

Punkt 2: Forslag til aflysning af del af byplanvedtægt nr. 15 for et bolig- og erhvervsområde i Ulbjerg

23/31346

Resume

Beboerne på Ternevej i Ulbjerg har foreslået at få genrejst et skovstykke på kommunal ejendom. Området er i gældende lokalplan udlagt til erhverv.

Forslaget er ikke i strid med gældende lokalplan, men hvis kommunen anlægger skov indenfor området bliver denne til fredskov. Dermed bortfalder muligheden for at udnytte området til erhverv.

Der foreligger nu et udkast til forslag til aflysning af del af byplanvedtægt nr. 15, som foreslås sendt i offentlig høring.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Teknisk Udvalg,

1. at forslag til aflysning af del af byplanvedtægt nr. 15 vedtages med henblik på offentlig høring i 4 uger,
2. at der ikke gennemføres en miljøvurdering af forslaget,
3. at der ikke afholdes borgermøde.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 03-04-2024

Indstillingen blev godkendt.

Fraværende:

Aksel Rosager Johansen

Sagsfremstilling

Historik

Teknisk Udvalg besluttede den 3. januar 2024 ([link til sag nr. 2 på Teknisk Udvalgsmøde den 3. januar 2024](#)) at igangsætte aflysningen.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Beboerne på Ternevej i Ulbjerg har foreslået at få genrejst et skovstykke på kommunal ejendom. Området er i gældende lokalplan udlagt til erhverv.

Siden vedtagelsen af byplanvedtægten i 1976 har området ikke været udnyttet til den planlagte anvendelse. Området har fremstået som skov frem til 2021, hvor skoven blev fældet på grund af sygdom. Et lokalt ønske om at få genrejst skoven sammenholdt med, at området ikke er udnyttet til sin anvendelsesmulighed, danner baggrunden for aflysningen.

Eksisterende planforhold

Lokalplan

Området er omfattet af byplanvedtægt nr. 15, som udlægger området til bolig- og erhvervsformål. Indenfor den del af området, som foreslås afløst, er den vestlige del af området udlagt til erhverv og den østlige del udlagt til grønt område.

Forslaget om at anlægge skov indenfor området er ikke i strid med byplanvedtægten, men når området bliver fredskov, bortfalder muligheden for at udnytte området til erhverv.

Der er i Ulbjerg 8.700 m² erhvervsjord til salg ud over området, som foreslås afløst. Derudover er der 13 byggegrunde til åben-lav boliger til salg.

Området, som foreslås afløst, er markeret med rød skravering på oversigtskortet i bilag nr. 1.

Kommuneplan

Området er i Kommuneplan 2017-2029 omfattet af tre rammeområder:

- ULBJ.B4.01, der udlægger dele af området til boligområde,
- ULBJ.E1.01, der udlægger dele af området til erhvervsområde, og
- ULBJ.R1.03, der udlægger dele af området til rekreativt område.

Forvaltningen foreslår, at området, som foreslås afløst, udlægges til rekreative formål ved den forestående kommuneplanrevision. Arealet vil i så fald kunne indgå i omfordeling af rummelighed.

Kort med kommuneplanrammer er i bilag nr. 2.

Forvaltningen har udarbejdet et udkast til forslag til afløsning af del af byplanvedtægt nr. 15, der er i bilag nr. 3.

Miljøvurdering

Forslaget til afløsningen af byplanvedtægt nr. 15 påvirker ikke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt, og har ikke en sådan karakter eller indhold, at forslaget fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser til projekter.

Forslaget vurderes derfor ikke at være omfattet af miljøvurderingsloven.

Alternativer

Gældende planforhold for området kan fastholdes.

Tidsperspektiv

Forvaltningen vurderer, at afløsningen er af mindre betydningsfuld karakter og ikke har principiel betydning for kommunen. Vedtagelse af afløsningen kan derfor ske i Teknisk Udvalg.

Forslaget om afløsning blive offentliggjort fra april til maj 2024. Høringssvar vil efterfølgende blive behandlet og forventes forelagt politisk i august 2024 med henblik på endelig vedtagelse.

Såfremt der ikke kommer høringssvar i offentlighedsfasen, vil afløsningen blive endelig vedtaget af forvaltningen uden yderligere politisk behandling.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Da området er kommunal ejendom, udføres skovrejsningen af Viborg Kommune. Forvaltningen forventer en ca. pris på skovrejsningen på 60.000 kr. eks. moms. Viborg Kommune vil stå for driften af området. Udgifter til anlæggelse og drift afholdes indenfor parkdriftsbudgettet.

Forvaltningen forventer et tab i potentiel indtjening på salg af erhvervsjord på ca. 228.000 kr. eks. moms for det samlede område. Grundene er ikke til salg, men anden erhvervsjord i Ulbjerg har en kvadratmeterpris på 40 kr. eks. moms.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Kommuneplanrammer

Udkast til forslag til delvis afløsning

Fraværende Aksel Rosager Johansen

Punkt 3: Ny behandling af ansøgning fra Region Midtjylland om nedrivning af bevaringsværdig bygning på Toldbodgade 8-10, Viborg

23/14717

Resume

Region Midtjylland har ansøgt om nedrivning af den bevaringsværdige bygning på Toldbodgade 8-10 for at opføre ny bebyggelse på grunden til hospitalsformål (specialtandpleje).

Teknisk Udvalg besluttede den 9. august 2023, at udvalget ikke var sindet at dispensere fra lokalplanen og dermed meddele afslag til nedrivning.

Forvaltningen har efterfølgende modtaget en byggeteknisk vurdering fra regionen, og der er truffet en ny beslutning om placering af specialtandplejen i Viborg. Regionen ønsker på baggrund af det nye materiale at genansøge om nedrivning af bygningen.

Da der er fremkommet nye oplysninger i sagen, forelægges denne derfor til fornyet behandling.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Teknisk Udvalg,

1. at udvalget er sindet at dispensere fra lokalplan nr. 352 til nedrivning af den bevaringsværdige bygning på Toldbodgade 8-10, og

2. at der igangsættes proces for nedrivningstilladelse inkl. offentlig høring.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 03-04-2024

Indstillingen blev godkendt.

Fraværende:

Aksel Rosager Johansen

Sagsfremstilling

Historik

Region Midtjylland har ansøgt om nedrivning af den bevaringsværdige bygning på Toldbodgade 8-10 for at opføre ny bebyggelse på grunden til hospitalsformål (specialtandpleje).

Teknisk Udvalg behandlede sagen den 9. august 2023 ([link til sag nr. 6 i Teknisk Udvalg den 9. august 2023](#)) og besluttede, at udvalget ikke var sindet at dispensere fra lokalplanen og dermed meddele afslag til nedrivning.

Efter udvalgmødet modtog forvaltningen en byggeteknisk vurdering fra regionen. Den byggetekniske vurdering er i bilag 7. Regionen ønsker på baggrund af ny viden om bygningens tilstand og muligheder, at ansøgningen om dispensation til nedrivning af bygningen blev genbehandlet.

Behandlingen af sagen har dog afventet en afklaring af den fremtidige placering af specialtandplejen, idet der i Region Midts oplæg til et sparekatalog indgik en flytning af specialtandplejen fra Viborg til Silkeborg.

Regionsrådet har den 6. november 2023 sendt Politisk Sparekatalog 2024 i høring. Flytning af specialtandplejen er ikke længere en del af planerne. Region Midtjylland ønsker derfor at få genoptaget genbehandling af ansøgning om nedrivning.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Supplerende oplysninger siden sidste politiske behandling

Forvaltningen har modtaget en byggeteknisk vurdering fra regionen. Den byggetekniske vurdering er i bilag 7.

Regionen forklarer om vurderingen, at den ”belyser en række forhold, som vi ikke tidligere har været bekendt med. Der gøres i den byggetekniske vurdering opmærksom på en række bygningsmæssige udfordringer, som er medvirkende til at vi ser behov for fornyet dialog om bygningens fremtid. Der påpeges heri svækket murværk med akut nedstyrtningsfare til følge. Yderligere gøres opmærksom på en række meget svært gennemførbare tiltag, som vil være nødvendige, hvis der skal kunne opnås tilladelse til en anvendelsesændring af bygningen til hospitalsrelateret formål – herunder en række forhold såsom tilgængelighed, dagslysforhold og indeklima, der næppe vil kunne udføres på en måde, som vil kunne komme til at overholde gældende lovgivning.”

Region Midtjylland har på denne baggrund genansøgt om nedrivning af den bevaringsværdige bygning, da man ønsker at opføre ny bebyggelse på grunden til hospitalsformål.

Tidligere sagsbeskrivelse:

Nuværende forhold

Den eksisterende bygning på Toldbodgade 8-10 er opført i 1922 som ”Afholdsforeningens Alderdomshjem i Toldbodgade”. Bygningen er tegnet af den lokale arkitekt Aage Paludan.

Aage Paludan er udover bygningen i Toldbodgade mest kendt for at have tegnet ”Skansen” i Sct. Mogens Port, ”Jutlandia” på Sønæsvej og Fredensgade, hvor han har tegnet alle husene på vejen i stilen ”bedre byggeskik”. Han har som arkitekt i den grad sat sit præg på Viborg, og han har tegnet en lang række øvrige bygninger end de nævnte.

I 1800tallet og starten af 1900tallet sikrede en del stiftelser i Viborg, at fattige og lignende havde et sted at bo i fx friboliger eller alderdomshjem. Det sociale arbejde, som lå i stiftelserne, er siden helt overtaget af kommunen. Afholdsforeningen i Toldbodgade blev stiftet i 1922 og var den sidste eksisterende af stiftelserne i Viborg.

Bygningen på Toldbodgade 8-10 er vurderet som bevaringsværdig i kategori 2 (kategori 1-3 svarer til høj bevaringsværdi).

Forvaltningen vurderer, at bygningen er en fornem og helstøbt etageejendom som repræsentant for den historicistiske stil med fine detaljer som de kamtakkede gavle, fladrundbuede vinduer, flammerede døre, mønstergesims, finsprossede vinduer, fint afstemte kviste, og at den i det hele taget fremstår original med et symmetrisk formsprog, hvilket gælder både forside og bagside.

Bygningen fremstår i dag uden arkitektonisk eller historisk sammenhæng med regionens nabobygninger, der er opført i nyere tid og i et meget anderledes formsprog. Den har dog en vis sammenhæng til bebyggelsen på modsatte side af vejen, hvor de fleste bygninger er opført i samme periode, og hvor materialer (rød tegl) og tagform (saddeltage) går igen.

Oversigtskort og fotos af eksisterende bygning er i bilag 1 og 2. Ansøgningen er i bilag 3.

Ansøgning fra Region Midtjylland

Region Midtjylland oplyser, at bygningen på Toldbodgade 8-10 i dag fremstår mangelfuldt vedligeholdt efter mange års anvendelse som afholdshjem og utidssvarende indrettet med små lejligheder uden bad. Regionen ser ingen muligheder for at bibeholde de nuværende fysiske rammer og indplacere relevante aktiviteter i dem. Der er pt. en udlejet lejlighed. Regionen oplyser, at der har været klager fra boligen i forhold til logistikfunktionen, der er nærmeste nabo, og at placeringen ikke er egnet til beboelse.

Hospitalsenhed Midt anfører ”Bygningens status/stand er meget dårligt. Facaden er utæt, bygningen er i meget dårlig stand på alle tænkelige måder og flere ydermure er skæve/har sætningsskader. Grundet bygningens meget dårlige stand kan bygningen ikke anvendes til beboelse eller hospitalsaktiviteter. Der skal ske en gennemrenovering og nybyg, førend den kan bruges. Derfor står den ubrugt.”

Region Midtjylland har erhvervet ejendommen i 2022, da regionen anser den som det sidste perspektivareal til sikring af byggegrund for fremtidige anlægsbehov ved hospitalet. De øvrige grunde inden for karréen er allerede en del af Regionshospitalet.

Toldbodgade 8-10 ligger imellem den tidligere sygeplejeskole, som i dag rummer en række ambulante aktiviteter, og hospitalets logistik-, service- og køkkenfunktioner. Regionen ønsker mulighed for at skabe en sammenhæng med en eller begge af disse funktioner.

Region Midtjylland vurderer, at Toldbodgade 8-10 vil være en optimal placering for specialtandplejen, der i dag er placeret i Søndersøparken. Det er et specialiseret tilbud til udsatte borgere, der enten er fysisk eller psykisk handicappede, og derfor ikke i stand til at gøre brug af private eller kommunale tandplejetilbud. Det er af stor vigtighed for regionen, at tilbuddet placeres i nærheden af Regionshospitalet, da der er et tæt samarbejde med personalet på hospitalet, som medvirker ved operationer i Specialtandplejen.

Der pågår i øjeblikket dialog om mulighederne for at flytte og samle hospitalsfunktioner, der i dag ligger i Søndersøparken. En del af Søndersøparken er planlagt som byggefelt for Ny Psykiatri Viborg, og flytning af hospitalsfunktionerne er derfor en præmis for at kunne opføre nye fysiske rammer for psykiatrihospitalet i Viborg.

Region Midtjylland har indsendt et foreløbigt skitseprojekt af ny bebyggelse til specialtandplejen på grunden, samt indledende volumenstudier af, hvordan bebyggelsen vil kunne se ud. Skitseprojekt og volumenstudier fremgår af bilag 4-6.

Hvis udvalget beslutter at igangsætte proces om nedrivningstilladelse, foreslår forvaltningen, at der i dispensation til nedrivning stilles vilkår om, at der godkendes et konkret projekt for specialtandplejen eller lignende formål på grunden, inden bygningen nedrives.

Det er forvaltningens vurdering, at der bør ske en tilretning af skitseprojektet. Det er regionen indstillet på.

Forvaltningen foreslår konkret, at der bl.a. sker en viderebearbejdelse af projektet i forhold til følgende emner:

- Detaljering/variationer i murværk
- Frem-/tilbagespring i facaden
- Nicher til siddepladser
- Begrønnet forareal med LAR-bede
- Evt. delvise begrøninger af facader, hvis det er muligt ift. brand
- Kombination af begrønnet tag og tagterrasser med ophold

Eksisterende planforhold

Lokalplan

Ejendommen er omfattet af lokalplan nr. 352, der fastlægger, at den eksisterende bygning på Toldbodgade 8-10 ikke må nedrives, ændres eller ombygges uden tilladelse fra Viborg Kommune i hvert enkelt tilfælde. Dette betyder i praksis, at en eventuel nedrivning kræver en dispensation fra lokalplanen.

Lokalplanen udlægger et byggefelt på grunden, der er væsentligt større end den bevaringsværdige bygning, hvor der gives mulighed for opførelse af ny bebyggelse i op til 4 etager. Region Midtjyllands skitseprojekt for specialtandplejen er som udgangspunkt i overensstemmelse med lokalplanen, hvis der meddeles dispensation til nedrivning af den bevaringsværdige bygning. Der kan dog først ske en endelig vurdering af, om projektet forudsætter en ny lokalplan, når der foreligger et tilpasset projekt.

Kommuneplan

Bygningen på Toldbodgade 8-10 er vurderet som bevaringsværdig i kategori 2, hvor kategori 1-3 er høj bevaringsværdi. Ejendomme, der har en bevaringsværdi fra 1-4 efter Kulturarvsstyrelsens SAVE-register, er optaget som bevaringsværdige i kommuneplanen. I henhold til kommuneplanen skal bevaringsværdige bygninger søges bevaret for at fastholde og bevare bygningskulturen i byerne og dermed skabe atmosfære og kvalitet i gadebilledet.

Alternativer

Sideløbende med ansøgningen i Toldbodgade har regionen undersøgt muligheden for placering af specialtandplejen på Porremarken ved Sønæs samt ved det tidligere SDU ved Klostermarken.

Hvis udvalget ikke ønsker at dispensere og igangsætte proces med henblik på nedrivning, kan regionen undersøge, om det i stedet er muligt at ombygge bygningen til andet formål som fx kontorer/administration og evt. bygge til på bagsiden af

bygningen.

Tidsperspektiv

Inden kommunen kan give tilladelse til nedrivning af en bevaringsværdig bygning, skal den påtænkte nedrivning offentligt bekendtgøres med en frist på mindst 4 uger. Dette sker for at give mulighed for indsendelse af indsigelser, bemærkninger mv. til den videre behandling af sagen.

Når høring har været gennemført, vil evt. indsigelser og bemærkninger blive forelagt til politisk behandling. Hvis der ikke kommer væsentlige indsigelser, vil forvaltningen kunne meddele dispensation og nedrivningstilladelse.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Hvis der nedlægges et forbud mod nedrivningen kan ejeren under visse forudsætninger, som f.eks. væsentlig forringet afkastningsgrad, forlange ejendommen overtaget af kommunen mod erstatning.

Juridiske og planmæssige forhold

Da bygningen er bevaringsværdig og optaget i kommuneplanen som bevaringsværdig, er bygningen omfattet af Lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer. I henhold til § 18 skal nedrivningen bekendtgøres offentligt, inden der træffes afgørelse om nedrivning. Derudover skal særlige interessenter orienteres særskilt om den offentlige bekendtgørelse.

Der skal desuden gennemføres naboorientering i forhold til dispensation fra lokalplanen.

Bilag

Oversigtskort

Toldbodgade 8-10 - streetview og skråfoto

Ansøgning fra Region Midtjylland om nedrivning

Skiseprojekt for specialtandpleje på Toldbodgade 8-10

Volumenstudie i fugleperspektiv af skitseprojekt for specialtandpleje på Toldbodgade 8-10

Volumenstudie i gadeplan af skitseprojekt for specialtandpleje på Toldbodgade 8-10

Byggeteknisk vurdering Toldbodgade 8-10 8800 Viborg

Fraværende Aksel Rosager Johansen

Punkt 4: Stillingtagen til gavlmalerier i Viborg Kommune

24/5246

Resume

Viborg Kommune har modtaget ansøgninger om gavlmalerier i Viborg midtby.

Viborg blev i 2019 udnævnt som UNESCO Creative City inden for Media Arts. Viborg Kommune har tidligere bevilliget penge til Unesco Creative City. Dette medfører et øget antal ansøgninger indenfor visuel kreativitet, herunder gavlmalerier.

Da ansøgningerne ikke er i overensstemmelse med gældende planlægning, skal der tages stilling til, om forvaltningen fremadrettet bemyndiges til at meddele dispensation til ansøgningerne og træffe beslutninger om gavlmalerier.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at Teknisk Udvalg beslutter,

1. at udvalget er sindet til at meddele dispensation fra lokalplaner til de nævnte ansøgninger om gavlmalerier,
2. at forvaltningen fremadrettet bemyndiges til at træffe beslutninger om dispensationer til gavlmalerier, idet udvalget orienteres forud herfor.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 03-04-2024

Teknisk Udvalg beslutter,

1. at udvalget er sindet at meddele dispensation fra lokalplaner til de nævnte ansøgninger om gavlmalerier, og
2. at forvaltningen fremadrettet bemyndiges til at træffe beslutninger om dispensationer til gavlmalerier, idet udvalget orienteres forud herfor under punktet meddelelser.

Fraværende:

Aksel Rosager Johansen

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget har den 18. januar 2023 ([link til sag nr. 18 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 18. januar 2023](#)) besluttet, at Creative City puljen opdeles i to, dels en intern og en ekstern Creative Viborg pulje.

Byrådet godkendte den 16. december 2020 ([link til sag nr. 2 på byrådets møde den 16. december 2020](#)), at direktionen udgør den strategiske ledelse af Viborg Visuals (nu Creative Viborg) internt i Viborg Kommune, og at der etableredes et operationelt niveau.

Direktionen godkendte uddeling af puljemidler på mødet den 23. november 2023,

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Viborg Kommune har i forbindelse med Unesco Creative City modtaget tre ansøgninger om gavlmalerier i Viborg by.

1. Reberbanen – ansøgning om gavlmaleri på gavl ved Reberbanen.

Boligselskabet Viborg ønsker at lave en udsmykning på en gavl ved Reberbanen. Det ansøgte kræver dispensation fra lokalplan 14A Boligområde i Viborg bymidte.

2. Ll. Sct. Hans Gade - ansøgning om gavlmaleri på gavl ved Ll. Sct. Hans Gade. Boligselskabet Viborg har fået medfinansiering fra Viborg Creative City-puljen til at lave udsmykning af en gavl på Ll. Sct. Hans Gade 25-27. Den eksisterende gavl er malet grå. Det ansøgte kræver dispensation fra lokalplan 14A Boligområde i Viborg.
3. Ølluminati – ansøgning om gavlmaleri på gavl ved Ølluminati.

Viborg FF vil gerne lave et gavlmaleri på væggen ved Vestjysk Bank. VFF ønsker at være en del af byen og det område, som de føler sig forbundet med. De ønsker at bidrage på flere måder til kulturen i Viborg og ønsker, at fodboldklubbens historie også indgår som en del af byens fortælling. Det ansøgte kræver dispensation fra lokalplan nr. 111 Centerformål – Sct. Mathias Marked.

Oversigtskort er i bilag 1. Forvaltningens redegørelse for projekterne, områdets planforhold samt vurdering af projekterne er i bilag 2.

Det er forvaltningens vurdering, at der kan meddeles dispensation fra lokalplaner til de ansøgte gavlmalerier, da der er tale om gavle, der kan profilere Viborgs visuelle styrkeposition, i overensstemmelse med Unesco Creative City.

Der er modtaget ansøgninger på de ovenstående placeringer, men forvaltningen kender ikke gavlmaleriernes eksakte udsmykning. Efter udvalgets beslutning vil der blive indbudt et antal kunstnere, der kommer med forslag. Disse vil blive vurderet af forvaltningen, inden der konkret tages stilling til dispensation. Udvalget vil blive orienteret om gavlmaleriernes udtryk.

Viborg Creative City puljen

Viborg blev i 2019 udnævnt som UNESCO Creative City inden for Media Arts.

Viborg har et visuelt miljø i verdensklasse, som er kendt og respekteret verden over. Det skal mange flere borgere kunne se og opleve. Derfor kan der søges om støtte til at gøre en kreativ forskel gennem Viborg Creative City Puljen. Der uddeles støtte fra puljen to gange årligt, og næste ansøgningsfrist er den 15. marts 2024. Direktionen har senest godkendt uddeling af puljemidler i november 2023.

Creative Viborg-puljen giver mulighed for, at lokale stedbundne fortællinger kan bringes til live og blive nærværende for borgerne. Der ydes medfinansiering til projekter, der finder sted i Viborg Kommune eller som placerer Viborg på danmarkskortet med stærke samarbejdspartnere uden for egen organisation. Formålet med puljen er at medfinansiere lokale initiativer, så den visuelle styrkeposition kommer ud og lever i hele kommunen og bliver mere synlig for både borgerne i Viborg Kommune og for potentielle nye tilflyttere.

Kriterier for tildeling af midler:

- Projektet bidrager til at profilere Viborgs visuelle styrkeposition enten lokalt i Viborg Kommune eller nationalt med lokale eller nationale samarbejdspartnere
- Projektet når ud til en stor målgruppe med potentiale for stor synlighed
- Projektet tiltrækker eksterne ressourcer – økonomisk medfinansiering og/eller strategiske samarbejdspartnere

Det forventes, at der løbende vil komme ansøgninger om projekter med visuel kunst, fx gavlmalerier, i det offentlige rum, på gader og bygninger.

Overordnet planlægning

Det fremgår af Planstrategi 2040, at ”Bosætning og turisme Bosætning og turisme i hele kommunen skal understøttes ved at udvikle Viborg midtby med udgangspunkt i styrkepositioner som Domkirke kvarteret, Hærvejen og Unesco Creative City.”

Viborg Byråd har besluttet, at der skal udarbejdes en strategisk udviklingsplan for Viborg midtby. Det overordnede formål med planen er bl.a.:

- At understøtte bosætning og turisme i hele kommunen gennem udvikling af en fælles destination med udgangspunkt i styrkepositioner som Domkirke kvarteret, Hærvejen og Unesco Creative City, herunder styrke både kulturarven og det skæve og kreative.

Vurdering

Det er forvaltningens vurdering, at etablering af gavlmalerier, visuel kunst mv. er i overensstemmelse med udpegningen som Unesco Creative City, planstrategien og formålet med den strategiske udviklingsplan for Viborg midtby.

Der vil skulle tages konkret stilling til hver enkel ansøgning om gavlmalerier, visuel kunst mv., hvor der skal ske en vurdering på baggrund af den konkrete beliggenhed, bygningsforhold og planforhold samt arkitektur. Ansøgningerne vil blive vurderet i hvert enkelt tilfælde i forhold til den omkringliggende arkitektur og Viborgs unikke bymidte.

Det er forvaltningens vurdering, at størstedelen af gavlmalerier i Viborg midtby vil kræve dispensation fra gældende lokalplaner, der har sammenlignelige bestemmelser omkring bebyggelsens fremtoning.

Forvaltningen anbefaler, at forvaltningen fremadrettet bemyndiges til at meddele dispensationer. I vurderingen vil der bl.a. blive taget hensyn til beliggenhed, påvirkning af kulturmiljø og bevaringsværdige bygninger, indvirkning på naboer og synlighed. Der vil fortsat kunne ske politisk behandling af sager med en særlig beliggenhed eller større indvirkning, fx lyskunst der vil kunne ses på lang afstand.

Der vil først kunne meddeles en eventuel dispensation i hvert enkelt tilfælde, når der foreligger konkrete projekter for gavlmalerier. Udvalget vil blive orienteret om de konkrete projekter.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Puljen kan søges to gange om året. Den er på 800.000 kr. årligt og næste ansøgningsfrist er 15. marts 2024.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Gældende planforhold

Fraværende Aksel Rosager Johansen

Punkt 5: Arkitekturens Pris - forslag til nye vedtægter for Viborg Kommunes fond til præmiering

14/59177

Resume

På baggrund af de politiske drøftelser om arkitektur i Viborg Kommune, foreslår forvaltningen, at uddelingen af Arkitekturens Pris gentænkes, så der bliver skabt mere fokus på præmieringen og derved på arkitektonisk kvalitet.

Der skal tages stilling til udkast til nye vedtægter for Viborg Kommunes fond for præmieringen samt ændringer i proceduren for uddeling af Arkitekturens Pris.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at der vedtages nye vedtægter for Viborg Kommunes fond for præmiering af gode og smukke bygninger m.v. (Arkitekturens Pris), og
2. at proceduren for uddeling af Arkitekturens Pris ændres som beskrevet.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 03-04-2024

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at nye vedtægter for Viborg Kommunes fond for præmiering af gode og smukke bygninger m.v. (Arkitekturens Pris) godkendes, og
2. at proceduren for uddeling af Arkitekturens Pris ændres som beskrevet.

Fraværende:

Aksel Rosager Johansen

Sagsfremstilling

Historik

Teknisk Udvalg har haft tre temadage i løbet af 2022 og 2023 om arkitektur. Her er Viborg Kommunes arkitekturpolitik og arkitekturkultur blevet drøftet.

På baggrund af drøftelserne besluttede byrådet den 31. maj 2023 ([link til sag nr. 11 i byrådet den 31. maj 2023](#)) at nedsætte et internt arkitekturråd i Viborg Kommune, og at der igangsættes en temaplan om arkitektur som tillæg til kommuneplanen.

Det fremgik af sagsfremstillingen, at der skal være et øget fokus på kommunikationen omkring Viborg Kommunes arbejde med arkitekturen. Et vigtigt redskab i denne kommunikation er at nytænke den årlige afholdelse af Arkitekturens Dag - herunder uddeling af Arkitekturens Pris.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Arkitekturens Pris er blevet uddelt i Viborg Kommune siden 1987, hvor byrådet besluttede at oprette en fond til ”præmiering af gode og smukke bygninger mv. i Viborg Kommune”.

Bedømmelsen foretages af en komité, der pt. består af borgmesteren, formanden for Teknisk Udvalg, formanden for Kultur- og Fritidsudvalget, direktøren for Teknik og Miljø, 2 medlemmer valgt fra Akademisk Arkitektforening og en arkitekt fra kommunen, der er komitéens sekretær.

Uddeling af prisen har foregået på et lukket arrangement for indbudte repræsentanter fra byrådet, bygherre, arkitekt, pressen mm.

Forvaltningen foreslår, at uddelingen af Arkitektens Pris gentænkes, så den bliver mere tidssvarende, så arkitekturrådet inddrages, og så der bliver skabt mere fokus på præmieringen og derved på arkitektonisk kvalitet.

Dette medfører bl.a., at vedtægterne for fonden revideres og vedtages på ny af byrådet.

Udkast til nye vedtægter fremgår af bilag 1 (overstregninger foreslås fjernet og rød tekst foreslås indsat).

Forvaltningen foreslår følgende ændringer i proceduren for uddeling af Arkitektens Pris:

- At der i komitéen for præmieringen indgår et medlem fra Viborg Kommunes Arkitekturråd (chef for Plan og Byggeri).
- At præmieringen foregår på et åbent offentligt arrangement i forbindelse med Arkitektens Dag, der er den første mandag i oktober. Det kan foregå ved, at der offentliggøres flere kandidater til prisen forud for dagen (for at skabe omtale), hvorefter vinderen afsløres til arrangementet. Arrangementet kan naturligt spille sammen med andre tiltag på dagen – såsom en publikumspris, oplæg, udstillinger, debatter, workshops mv.
- At der ikke længere uddeles en pengepræmie på 5000 kr. til henholdsvis arkitekten og bygherren, der vinder Arkitektens Pris, men alene diplom og plakette. Dette dels som en økonomisk besparelse samt for at understrege, at det er en ære at modtage prisen.
- At arkitekturrådet gennemgår de indsendte forslag fra borgere mv. og indstiller til komitéen, hvilke projekter der skal besigtiges. Arkitekturrådet kan deltage i besigtigelsen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Byrådet afsatte tidligere 58.000 kr. om året til Viborg Kommunes fond for præmiering af gode og smukke bygninger. I 2018 valgte byrådet i forbindelse med et effektiviseringskatalog at fjerne det årlige tilskud.

Da der ikke længere afsættes midler til præmieringen, skal udgifterne afholdes inden for forvaltningens driftsbudget. Forvaltningen foreslår, at pengepræmien fjernes i forbindelse med uddeling af Arkitektens Pris.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Udkast til VEDTÆGTER for Viborg Kommunes fond for præmiering - Arkitekturens Pris - revideret 2024

Fraværende Aksel Rosager Johansen

Punkt 6: Byvækststrategi for Bjerringbro og opland

22/39397

Resume

Det fremgår af Planstrategi 2040, at der skal udarbejdes en byvækststrategi for Bjerringbro og omegn. Viborg Kommune har indsamlet relevant data om Bjerringbro, herunder til- og fraflytningsdata samt befolkningsudvikling. Derudover er der afholdt flere fremtidsværksteder med borgere i Bjerringbro, hvor der er indsamlet forslag og idéer til byens udvikling.

Der skal tages stilling til, hvordan der arbejdes videre med byvækststrategien.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget

1. at udvalget godkender rækkefølgeplanen for byvækststrategien for Bjerringbro og omegn som beskrevet i sagen.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 03-04-2024

Teknisk Udvalg indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget

1. at udvalget godkender rækkefølgeplanen for byvækststrategien for Bjerringbro og omegn som beskrevet i sagen.

Fraværende:

Aksel Rosager Johansen

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede på et møde i maj 2023 ([link til sag nr. 15 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 24. maj 2023](#)) at godkende formål og proces for byvækststrategi for Bjerringbro og opland.

Teknisk udvalg besluttede på et møde i maj 2023 ([link til sag nr. 9 i Teknisk Udvalg den 10. maj 2023](#)) at godkende formål og proces for byvækststrategi for Bjerringbro og opland.

Byrådet godkendte på et møde i juni 2023 ([link til sag nr. 18 i byrådet den 28. juni 2023](#)) 'Planstrategi 2040'. I Planstrategi 2040 er Bjerringbro og opland udpeget som et område med vækstpotentiale. Byrådet ønsker med en byvækststrategi at give Bjerringbro et særligt fokus og skabe grundlaget for en samlet udvikling af Bjerringbro og opland.

Byrådet besluttede som del af konstitueringsaftalen 2018-2021 at udarbejde en helhedsplan for Bjerringbro. Byrådet godkendte helhedsplanen for Bjerringbro X på et møde i februar 2019 ([Link til sag nr. 25 på byrådets møde den 27. februar 2019](#)).

Inddragelse og høring

Viborg Kommune har afholdt 5 fremtidsværksteder rettet mod tre aldersgrupper, herunder gymnasieelever, familier med børn under 18 år og seniorer. Der har deltaget cirka 40 borgere i alt. Til fremtidsværkstederne er deltagerne blev bedt om at forholde sig til byens udfordringer og styrker samt komme med forslag, ønsker og ideer til byens udvikling.

Fremtidsværkstederne har haft som mål at sikre bred involvering og inddragelse af flere aldersgrupper, særligt de unge, med henblik på at styrke den overordnede udvikling af byen. Fremtidsværkstederne har været afholdt i Byens Hus og på Bjerringbro Gymnasium i perioden december 2023 til og med februar 2024.

Noter fra fremtidsværksteder er i bilag 1.

Beskrivelse

Viborg Byråd har i Planstrategi 2040 udpeget Bjerringbro og opland som et område med vækstpotentiale. For at understøtte en positiv udvikling har byrådet besluttet, at der skal udarbejdes en byvækststrategi for Bjerringbro og de tilhørende oplandsbyer Hjeremind, Bjerring og Gullev. Byvækststrategien skal bidrage til at øge bosætningen i Bjerringbro og omegn.

Status på dataindsamling og fremtidsværksteder

Viborg Kommune har i tredje og fjerde kvartal 2023 gennemført en dataindsamling af til- og fraflytning i Bjerringbro samt prognoser for den forventede befolkningsudvikling i byen.

Dertil har Viborg Kommune i samarbejde med Bjerringbros bychef afholdt fremtidsværksteder for forskellige befolkningsgrupper, herunder gymnasieelever, familier med børn under 18 år og seniorer. Formålet med fremtidsværkstederne har været at identificere byens udfordringer, styrker og udviklingsmuligheder samt afdække, hvilke ønsker og behov de forskellige grupper har for deres by.

Det fremtidige boligbehov og -efterspørgsel

Den demografiske udvikling i Bjerringbro viser, at befolkningstallet forventes at falde frem mod 2030, samtidig med at andelen af ældre over 65 år forventes at stige. Det bør derfor undersøges, hvordan Bjerringbro kan imødekomme behovene og ønskerne til det gode hverdagsliv hos både unge og børnefamilier, hvis byen fortsat skal vækste.

Analyser af til- og fraflytning viser, at det hovedsageligt er børnefamilier, der flytter til Bjerringbro, men at det også er børnefamilier, der flytter igen. Viborg Kommune har ikke interviewet fraflytterne, men dette mønster antyder, at der kan være en mangel på passende boliger til børnefamilier i Bjerringbro. Boligsammensætningen i byen viser en betydelig overvægt af parcelhuse, efterfulgt af lejligheder og rækkehuse. Ved at sammenholde den demografiske udvikling med den eksisterende boligmasse, kan dette indikere et behov for opførelse af alternative boligtyper til parcelhuse, f.eks. mindre boliger som rækkehuse eller lejligheder. Dette kan medvirke til en såkaldt boligrotation, hvor ældre borgere flytter fra deres parcelhuse til mindre boliger og dermed frigive parcelhuse til børnefamilierne.

I fremtidsværkstederne har seniorerne selv udtrykt behovet for flere bynære boliger, som et alternativ til deres nuværende parcelhuse. De nævner bl.a. bofællesskaber, generationshuse og mindre rækkehuse med lejemuligheder som eksempler.

Resultaterne fra fremtidsværkstederne viser, at en af Bjerringbros styrker er dens karakter som en stor, lille landsby, hvor der er nem adgang til hverdagens fornødenheder og natur.

Både unge og ældre understreger vigtigheden af at bo tæt på dagligdagens faciliteter, bymidten og naturen. Det er derfor vigtigt, at byen vokser 'indad' i stedet for 'udad', så boligområderne forbliver passende i størrelse og forbliver tæt forbundet med bymidten og naturen. Byvækststrategien vil tage afsæt i resultaterne fra dataindsamlingen, fremtidsværkstederne og bygge videre på 'Helhedsplan for Bjerringbro X' fra år 2019.

Plan for udarbejdelse af byvækststrategi

Byrådet har tidligere besluttet, at byvækststrategien skal omfatte en samlet vision for byens udvikling samt indsatser og initiativer til at øge bosætningen i byen og en plan for byvækst, byomdannelse og arealudlæg, som vil fungere som input til kommuneplanrevisionen.

Forvaltningen foreslår, at første skridt i udarbejdelsen af byvækststrategien er, at forvaltningen bistår følgegruppen i Bjerringbro Byforum med at formulere konkrete input til kommuneplanlægningen baseret på en vurdering af eksisterende rammeudlæg og deres attraktivitet med udgangspunkt i geografi, byens demografiske udvikling og lokale ønsker og behov.

For at imødekomme behovet for boliger i nærheden af byens centrum, vil der blive undersøgt mulighederne for at omdanne eksisterende arealer til boligområder, f.eks. Søndre Skolegrunden og Martin Bachs Vej. Udviklingen af Søndre Skolegrunden og Martin Bachs Vej vil bidrage til at midtbyen fortættes og udtjente områder mellem banen og åen omdannes til nye områder, som binder byen bedre sammen og medvirker til at vende byen mod vandet. Forvaltningen anbefaler, at Bjerringbro Byforum inddrages aktivt i at komme med forslag til udvælgelse af områder til fremtidig byomdannelse og arealudlæg.

Resultatet af denne proces vil være konkrete anbefalinger til byrådet i forbindelse med kommuneplanrevisionen vedrørende eventuel udtagning, udlægning eller omdannelse af arealer til byudvikling i Bjerringbro og omegn.

Forvaltningen foreslår, at andet skridt i processen vil være behandling af de forslag, ønsker og idéer til udviklingen af Bjerringbro, som er indsamlet i forbindelse med fremtidsværkstederne. Viborg Kommune vil i samarbejde med Bjerringbro Byforum kvalificere og prioritere de mange forslag til indsatser og initiativer, som kan bidrage til at øge bosætningen i byen samt formulere en vision for byens fremadrettede udvikling. Denne proces vil resultere i en visionsplan for Bjerringbro og omegn og skal udarbejdes i tæt samarbejde med Bjerringbro Byforum. Dette forventes at være færdigt ultimo 2024.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Forslag til byvækst, udlæg og omdannelse af arealer i Bjerringbro vil blive politisk behandlet i forbindelse med stillingtagen til rammeudlæg i kommuneplanen medio 2024.

Endeligt forslag til byvækststrategien forventes at være færdig i slutningen af 2024.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Bilag 1 til TU 3. april 2024.docx

Fraværende Aksel Rosager Johansen

Punkt 7: Strategisk Udviklingsplan for Viborg Midtby - organisering og økonomi (bevillingssag)

23/1382

Resume

Der pågår udarbejdelse af en strategisk udviklingsplan for Viborg Midtby.

Udvalget skal tage stilling til forslag om at nedsætte to følgegrupper, der inddrages i planens tilblivelse.

Udvalget bedes desuden tage stilling til, om der som del af planlægningen skal gennemføres byrumsforsøg, og om bevillingen fra Unesco Creative Viborg skal udnyttes, herunder hvordan dette skal (med)finansieres.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Teknisk Udvalg,

1. at principperne for nedsættelse af de foreslåede følgegrupper godkendes, og at forvaltningen bemyndiges til at nedsætte disse, og

2. at der tages stilling til, om der skal gennemføres fysiske og/eller visuelle byrumsforsøg

Hvis udvalget ønsker at gennemføre byrumsforsøg, indstiller direktøren for Teknik & Miljø til Teknisk Udvalg,

3. at driftsudgiftsbevilling på politikområdet administrativ organisation forhøjes med 264.000 kr. i 2024 og,

4. at udgiften på 264.000 kr. finansieres af rådighedsbeløbet (anlæg) på kontoen ”Midtby pulje – mindre fysiske tiltag” under Teknisk Udvalg i 2024.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 03-04-2024

Teknisk Udvalg besluttede,

1. at godkende principperne for nedsættelse af de foreslåede følgegrupper, og at forvaltningen bemyndiges til at nedsætte disse, og

2. at der skal gennemføres fysiske og/eller visuelle byrumsforsøg

Teknisk Udvalg indstiller desuden til byrådet,

3. at driftsudgiftsbevilling på politikområdet administrativ organisation forhøjes med 264.000 kr. i 2024, og

4. at udgiften på 264.000 kr. finansieres af rådighedsbeløbet (anlæg) på kontoen ”Midtby pulje – mindre fysiske tiltag” under Teknisk Udvalg i 2024.

Fraværende:

Aksel Rosager Johansen

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet godkendte på møde i august 2023 ([link til sag nr. 12 på byrådets møde den 30. august 2023](#)) at sætte gang i udarbejdelsen af en strategisk udviklingsplan for Viborg Midtby, med en bevilling fra udviklingspuljen under Økonomi- og Erhvervsudvalget på samlet 500.000 kr. for 2023 og 2024.

Teknisk Udvalg har på møde i januar 2024 ([link til sag nr. 3 på Teknisk Udvalgs møde den 24. januar 2024](#)) fået en orientering om status på planlægningen og besluttet, at der afholdes en midtbykonference og en offentlig debat, før planforslaget udarbejdes.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Et af de overordnede formål med den strategiske udviklingsplan for Viborg midtby er at skabe øget engagement og fællesskabsfølelse omkring Viborg midtby ved at inddrage borgere, interessenter og erhvervsliv. Dette er indtænkt i processen på flere måder, blandt andet gennem tidlig dialog med interessentgrupper, afholdelse af offentlig debat før planforslagets udarbejdes samt ved afholdelse af midtbykonference. Udvalget er desuden blevet forelagt forslag om at nedsætte et midtbyforum, der inddrages i udviklingsplanens tilblivelse.

Forvaltningen har nu udarbejdet et konkret forslag til organiseringen og foreslår at nedsætte to følgegrupper til planen:

- En følgegruppe, overvejende for interessenter med en erhvervsmæssig interesse i Viborg midtby, kaldet Viborg Midtbyråd, og
- en følgegruppe, der repræsenterer midtbyens brugere og beboere, kaldet Viborg Midtbypanel.

Formålet med følgegrupperne er at inddrage deltagernes perspektiver på midtbyen i planlægningen og at øge ejerskab til udviklingsplanens vision og strategier samt engagementet i den følgende realisering. Samtidig giver følgegrupperne mulighed for at afprøve form på samarbejde mellem kommunen og interessenter i midtbyen omkring udviklingen af denne.

For begge følgegrupper gælder, at:

- Følgegrupperne sekretariatsbetjenes af Viborg Kommune
- Forvaltningen udpeger medlemmer på baggrund af de politisk godkendte kriterier i denne dagsorden
- Medlemmerne forpligter sig til at deltage i møderne, der meldes ud ved tilmelding
- Medlemmerne deltager på frivillig basis og får ikke honorar for deltagelse
- Følgegrupperne kan drøfte og komme med input til den ønskede udvikling af Viborg midtby, og medlemmerne skal have fokus på den samlede udvikling fremfor at varetage enkeltinteresser
- Følgegrupperne er midlertidige og opløses automatisk ved udviklingsplanens vedtagelse. I den forbindelse kan man politisk tage stilling til, om der fremadrettet skal være et midtbyråd eller lignende.

Viborg Midtbyråd

Viborg Midtbyråd sammensættes bredt med en overvægt af interessenter, der har en erhvervsmæssig interesse i og indflydelse på Viborg midtbys udvikling såsom ejendomsejere, udviklere, erhvervsdrivende mm. Et forslag til medlemmer fremgår af bilag 1.

Formålet med følgegruppen er – udover at drøfte midtbyens udvikling generelt - at skabe mulighed for at drøfte de vilkår, der er af særlig interesse for de professionelle aktører i midtbyen. Forvaltningen foreslår, at formand for hhv. Teknisk Udvalg og Kultur- og Fritidsudvalget deltager i rådet.

Midtbyrådet forventes samlet til fire møder i løbet af 2024.

Viborg Midtbypanel

Viborg Midtbypanel kan ses som en gruppe af 'hverdagseksperter'. Deltagerne udvælges med henblik på at opnå bred repræsentation, hvad angår alder, køn, civilstand/ livsfase, uddannelse/erhvervsmæssig status, interesser mm.

Formålet er at øge kendskabet til hvilken udvikling beboere og brugere af midtbyen ønsker, herunder at få indblik i forskellige grupper forskelligartede behov.

Rekruttering kan ske via sociale medier frem til midtbykonferencen. Der sigtes efter ca. 20 deltagere, der mødes 2-3 gange under planens udarbejdelse.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Projektets bevilgede økonomi er

1. 500.000 kr. finansieret af udviklingspuljen under Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikområde Politisk organisation med 250.000 kr. i 2023 og 250.000 kr. i 2024
2. 225.000 kr. bevilget af Unesco Creative Viborgs interne pulje til medfinansiering af visuel kommunikation i borgerinddragelse, inddragelsevents og byrumsforsøg. Det er dog en betingelse for brug af puljemidlerne, at Strategisk Udviklingsplan for Viborg Midtby stiller med tilsvarende egenfinansiering på 225.000 kr.

Forvaltningen anmodede i forbindelse med igangsætningen om bevilling på 1.020.000 kr. til udarbejdelsen af den strategiske udviklingsplan for Viborg midtby, herunder borger- og interessentinddragelse, evt. inddragelsevents og mindre byrumsforsøg finansieret af 520.000 kr. i budgettet for 2023 til Hjultorvet med budgetbemærkningen ”Renovering eller diverse midlertidige tiltag (legeplads eller andre tiltag)” samt bevilling på 500.000 kr. finansieret af Udviklingspuljen under Økonomi- og Erhvervsudvalget. Der blev bevilget 500.000 kr. fordelt på 2023 og 2024.

De 500.000 kr. anvendes i sin helhed til forberedelse og afvikling af en midtbykonference, etablering og sekretariatsbetjening af midtbyråd og midtbypanel samt planlægning og udarbejdelse af en strategisk udviklingsplan. Der er derfor ikke råderum til at medfinansiere bevillingen fra Unesco Creative Viborg og til at gennemføre byrumsforsøg. Dialog med Creative Viborg om retningslinjer for brug af puljemidler, peger på, at bevillingen i forhold til byrumsforsøg overvejende kan understøtte visuelle/digitale tiltag fremfor fysiske.

Hvis der skal gennemføres byrumsforsøg - visuelle/ digitale eller fysiske - fx over sommeren 2024, kræver det, at projektet tilføres flere midler. Udvalget bedes tage stilling til, hvorvidt der ønskes visuelle/ digitale og/eller fysiske byrumsforsøg samt finansiering af aktiviteterne. Begge typer byrumsforsøg er omkostningstunge, men vil hver især såvel som kombineret give mulighed for konkrete afprøvninger samt skabe dialog og debat om fremtidens brug og indretning af byrum som bl.a. Hjultorvet og Trappetorvet.

Ønsker udvalget, at bevillingen fra Unesco Creative Viborg udnyttes, herunder at der gennemføres visuelle/ digitale byrumsforsøg, vil en bevilling på 225.000 kr. modsvare bevillingen fra Unesco Creative Viborg og give en samlet økonomi på 450.000 kr. til dette formål.

Byrådet har i budget 2024 - 2027 afsat 264.000 kr. i hhv. 2024 og 2025 til ”Midtby pulje - mindre fysiske tiltag”. Det fremgår af budgetbemærkningen, at ”Puljen skal gå til mindre fysiske tiltag, der understøtter levende og attraktive bymidter i Viborg og Bjerringbro, og derved gavner bosætning, handel og turisme”. Hvis Udvalget ønsker at gennemføre byrumsforsøg i forbindelse med den strategiske udviklingsplan for Viborg Midtby, kan finansieringen findes her.

Forvaltningen ser et potentiale i, at de to tilgange til byrumsforsøg tænkes sammen, så de understøtter hinanden.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Viborg Midtbyråd - forslag til sammensætning

Fraværende Aksel Rosager Johansen

Punkt 8: Ansøgning om Viborg View ved Brøndumsvej 15, 8800 Viborg

23/33812

Resume

Der pågår forhåndsdialog om Viborg View - et 14 etagers højhus mellem Gl. Aarhusvej og Søndersø i Viborg.

Dialogen er indledt med henblik på afklaring af arkitekturen og rammerne for projektet i lokalplanen. Udvalget skal tage stilling til, om det arkitektoniske udtryk er i overensstemmelse med lokalplanen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Teknisk Udvalg,

1. at det arkitektoniske udtryk godkendes, da det er i overensstemmelse med lokalplanens bestemmelser, og
2. at der arbejdes videre mod at meddele byggetilladelse og de nævnte dispensationer fra lokalplanen under forudsætning af, at der leveres de nødvendige redegørelser for støj.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 03-04-2024

Indstillingen blev godkendt.

Fraværende:

Aksel Rosager Johansen

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

COA Arkitekter har på vegne af Kjærsgaard og Behrensdorff indledt en forhåndsdialog med forvaltningen om Viborg View, et 14-etagers højhus på Brøndumsvej 15 i Viborg.

Dialogen er indledt for at få afklaring af arkitekturen og rammerne for projektet i lokalplanen med henblik på meddelelse af byggetilladelse.

Byggeriet omfatter 71 boliger i et byggeri, der opføres med en forholdsvis smal og høj 14 etagers facade mod Gl. Århusvej og en langstrakt bygningskrop mellem Gl. Århusvej og stien ved Søndersøparken. Etagebebyggelsen opføres med varierende højder mellem 10 og 14 etager, hvor de højeste bygningsvolumener placeres op mod Gl. Århusvej.

Den primære facade mod Gl. Århusvej vil bestå af glaspartier, mens resten af bygningen vil være opført i en blanding af lyse og mørke nuancer af teglsten. Samlet set vil byggeriet have et omfang på ca. 10.500 kvadratmeter.

Udover etagebebyggelsen omfatter projektet et delvist nedgravet parkeringsanlæg med taghave samt en byhave med pergolaer på terræn.

Der forventes en byggeperiode på 18-21 måneder, hertil projektering.

Der er endnu ikke ansøgt om byggetilladelse til projektet. Før byggetilladelse kan meddeles, skal projektet gennemgå en VVM-screening, og der skal dispenseres for søbeskyttelsen vedrørende udkragningen af altanerne samt placeringen af

cykelparkeringen inden for beskyttelsesområdet. Der er i lokalplanen taget stilling til, at altaner kan overskride byggefeltet og søbeskyttelsen med op til 2 meter, så længe hensynet til nabobebyggelse, veje, stier, udendørs opholdsarealer osv. imødekommes. Derudover kræver projektet dispensation fra lokalplanen vedrørende placering og størrelse af pergolaen. Projektet vil blive sendt i høring hos naboerne i forbindelse med sagsbehandlingen."

Se oversigtskort i bilag 1 og projektmateriale i bilag 2.

Planforhold

Ejendommen er omfattet af lokalplan nr. 541 med tilhørende miljørapport, der udlægger området til blandede boliger og erhverv i form af etagebebyggelse i op til 16 etager. Lokalplanen og den sammenfattende miljøredegørelse kan ses [her](#). Udvalgte visualiseringer fra lokalplanen og miljørapporten er i bilag 3.

Lokalplanen indeholder følgende bestemmelser om lokalplanens arkitektoniske udtryk:

§ 8.1 Ny etagebebyggelse skal opføres med et højt arkitektonisk kvalitetsniveau med fokus på bygningskvalitet ift. materialer og detaljering samt en overordnet arkitektonisk variation i volumener og facader, som skift i bygningshøjder og forskydninger i bebyggelsens facader.

Ved disponering af bebyggelsens facader skal der sikres variation i komposition, anvendelse af materialer, farver og strukturer samt indpasning af altaner, karnapper o.lign. bygningsdetaljer.

Derudover skal der være særlig fokus på bebyggelsens samspil med de omkringliggende byrum i forhold til udformning af stueetagen med aktive åbne facader.

§ 8.7 Ny bebyggelsen opført indenfor byggefelt A, B, C og D skal materialemæssigt fremstå som en homogen bebyggelse. Bebyggelse skal endvidere fremstå i gedigne materialer og med fokus på detaljering. Derfor skal facader udføres i teglsten som blank mur i en blanding af lyse og mørke nuancer inden for jordfarveskalaen (se bilag 1), så der opnås farvespil i facadens udtryk. Endvidere skal facaderne underopdeles enten med skift i sten, forbandt eller fugefarve samt forskydninger i murværket jf. illustration.

§ 8.9 Vinduesrammer, karme, døre og porte skal udføres i træ eller metal eller en kombination heraf. De skal fremstå i materialets naturlige farve eller i mørke farver.

Parkeringsanlægget skal omgives af mur og overdækkes. Facaderne skal være grønne og tilpasses området, mens overdækningen skal være en tagterrace/taghave med variation i grønne overflader og fast belægning til leg og ophold. Der skal etableres fælles udendørs opholdsarealer for beboerne, dels på parkeringsdækket og terræn, samt mulighed for taghaver og altaner.

Dispensation

Projektet kræver som skitseret dispensation for omfang og placering af pergola.

Der er konkret søgt dispensation fra lokalplanens bestemmelser i § 7.2 til at opføre pergola i byggefelt F. Lokalplanen fastlægger, at der i byggefelt F kun må opføres anlæg under terræn. I lokalplanens kortbilag 2 er der anvist to strækninger for placering af en pergola på terræn i byggefelt E.

Det fremgår af ansøger redegørelse, at pergola ønskes etableret i byggefelt F for at binde pergolaens opholdsarealer bedre sammen med bygningerne og adgangsforholdene, og for at anvende arealet udfor byggefelt E og F, som er udenfor søbeskyttelseslinje til at opfylde lokalplanens krav om overdækket ophold. Ansøger bemærker at videreførelsen af pergolaen skaber en sammenhængende arkitektur og tilpasser sig forholdene fra adgangen mod Brøndumsvej og opholdsarealer mod søen og bygningerne.

Der er desuden søgt dispensation fra lokalplanens bestemmelser i § 10.3 til at opføre 300 m² pergola. Lokalplanen bestemmer, at der skal opføres pergola på 400 m². Ansøger bemærker, at der ikke er reel mulighed for at etablere alle 400 m² på terræn, indenfor byggefelterne og den anviste placering i lokalplanen.

Støj

I forbindelse med planlægningen af boligbyggeriet er der inddraget hensyn til etablering af en helikopterplads ved akutmodtagelsen med flyvninger i nærheden af de kommende boliger.

Som følge af den planlagte helikopterlandingsplads, må der forventes støjpåvirkning på boligerne og på opholdsarealer, fra hospitalsrelateret flyvning. Det blevet vurderet i miljørapport til lokalplanen, at støjen kan afværges med passende foranstaltninger.

Regionsrådet har tiltrådt udbud af projektet, og det forventes, at helikopterlandingspladsen kan ibrugtages fra foråret 2025.

Lokalplanen stiller krav om, at der på opholdsarealer i tilknytning til bebyggelsen sikres, at grænseværdien for flystøj kan overholdes. Derfor skal der etableres overdækninger i et omfang, som sikrer opholdsarealer på samlet mindst 825 m², hvor grænseværdierne er overholdt i forbindelse med bebyggelsen.

Desuden skal bygherre i forbindelse med byggeriet sikre og efterfølgende dokumentere ved færdigmelding, at arealer til støjfølsomme formål som fx boliger udformes på en måde, der sikrer, at støjniveauet fra trafik og helikopterflyvning overholder Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier.

Det fremgår af lokalplanens ibrugtningsbestemmelser § 16, at det ved dokumentation skal påvises, at Miljøstyrelsens gældende grænseværdier for støj er overholdt, inden der kan gives ibrugtagningstilladelse.

Inden der kan meddeles byggetilladelse, bør det derfor belyses, hvordan støjkrav opfyldes, herunder om der er behov for afskærmende tiltag.

Den nuværende udformning af bebyggelsen, som ses i bilag 2 viser ikke evt. ekstra støjdæmpende foranstaltninger.

Arkitekturrådets udtalelse

Skitseprojektet er forelagt arkitekturrådet, der ser positivt på bygningens udformning. Arkitekturrådet bemærker, at ansøgningen afviger fra lokalplanens visualiseringer, især med hensyn til placering og udformning af altaner, og det er usikkert, om foranstaltninger mod støj vil påvirke det arkitektoniske udtryk.

Arkitekturrådet har vurderet

- at bebyggelse opføres med fokus på bygningskvalitet ift. materialer og detaljering. På facaderne er der således indlagt teglstensbånd, hvor der sker et skift og en forskydning i forbandt i murværket.
- at der er arkitektonisk variation i volumener og facader, hvor der er skift i bygningshøjder og forskydninger i bebyggelsens facader.
- at der er variation i facader ift. altaners placering/udformning, varierende dybder samt vinduers placering og dybde
- Altaner fremstår lette og ikke dominerende, så de vandrette teglbånd fremstår synlige
- På facaderne, der udføres i teglsten som blank mur i en blanding af lyse og mørke nuancer, er der sikret variation i komposition.

Altanerne udføres på en måde, der giver en åben fornemmelse uden lukkede partier og med et reduceret antal søjler.

Projektet indeholder, som foreskrevet i lokalplanen, en integreret bypark/opholdsareal ovenpå p-dækket.

Arkitekturrådet anbefaler, at der gives tilladelse til projektet, da det vurderes at være i overensstemmelse med lokalplanens bestemmelser om arkitektonisk kvalitet, herunder kravene til variation i facadeudtryk, udformning af opholdsarealer mv.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Ejendommen er omfattet af lokalplan nr. 541 med tilhørende miljørapport, der udlægger området til blandede boliger og erhverv i form af etagebebyggelse i op til 16 etager.

Bilag

Bilag 1 - Oversigtskort - Viborg View, Brøndumsvej 15, 8800 Viborg.pdf

Bilag 2 - Projektmateriale - Viborg View, Brøndumsvej 15, 8800 Viborg.pdf

Bilag 3 - Udvalgte visualiseringer - Viborg View, Brøndumsvej 15, 8800 Viborg.pdf

Fraværende Aksel Rosager Johansen

Punkt 9: Ændring af vejnavn - Katrinesmindevej, 8800 Viborg

23/12386

Resume

Teknisk Udvalg besluttede den 7. juni 2023, at en kommende vej ved Kirkebækvej skulle navngives Katrinesmindevej.

Der er efterfølgende indkommet et ønske om at ændre navnet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Teknisk Udvalg,

1. at vejnavnet Katrinesmindevej fastholdes.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 03-04-2024

Indstillingen blev godkendt.

Fraværende:

Aksel Rosager Johansen

Sagsfremstilling

Historik

Sagen har tidligere været på Teknisk Udvalgmøde ([link til sag nr. 9 i Teknisk udvalg 7. juni 2023](#)), hvor det blev besluttet at navngive den nye vej Katrinesmindevej.

Det har efterfølgende vist sig, at en fremtidig grundejer ikke blev hørt, da vejen blev navngivet Katrinesmindevej. Forvaltningen har derfor valgt at høre den fremtidige grundejer om forslag til kommende vejnavn i området omfattet af [Lokalplan nr. 577 – Erhvervsområde ved Kirkebækvej og Vestre Ringvej i Viborg](#).

Oversigtskort er i bilag 1.

Inddragelse og høring

Viborg Museum er blevet hørt om ønsker til nyt vejnavn, Museet havde tre forslag til ejendomme i området, som vejnavnet kan navngives efter: Katrinesminde, Holmsminde og Christinesminde.

Museets forslag er i bilag 2.

Fremtidig grundejer er efterfølgende hørt, og er kommet med følgende ønsker til nyt vejnavn: Værktøjsvej, Maskinvej, og Smedebakken.

Høringssvar fra grundejer er i bilag 3.

Beskrivelse

Da vejen blev navngivet på Teknisk Udvalgmøde den 7. juni 2023 valgte udvalget et af de foreslåede navne fra museet.

Der er nu indkommet tre nye forslag til vejnavne.

Forvaltningen har undersøgt de tre nye forslag og kan konstatere, at Værktøjsvej, Smedebakken og Maskinvej alle kan anvendes som nyt vejnavn.

Forvaltningen foreslår dog, at udvalget fastholder navnet Katrinesmindevej. Dette er begrundet i, at lokalplanen udlægger området til bl.a. facadeerhverv, og at der ikke er tale om et egentligt industriområde, som de nye forslag til navne indikerer.

Samtidig er navngivning af vejen med udgangspunkt i gårde og historik i området i overensstemmelse med øvrige vejnavne i de nyere erhvervsområder i Vestbyen.

Alternativer

At vælge et andet vejnavn.

Tidsperspektiv

Intet

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

Erhvervsområde ved Kirkebækvej, 8800 Viborg.pdf

VS: Nyt vejnavn ved Kirkebækvej

Borger forslag til nyt vejnavn.pdf

Fraværende Aksel Rosager Johansen

Punkt 10: Nedrivning af bevaringsværdige bygninger, Holstebrovej 154, Ravnstrup, 8800 Viborg

24/4372

Resume

Ejeren af Holstebrovej 154 i Ravnstrup har søgt om tilladelse til at nedrive den bevaringsværdige bygning på ejendommen. Nedrivningen ønskes for at muliggøre et salg af en ubebygget grund.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Teknisk Udvalg, at der tages stilling til,

1. om der skal gives nedrivningstilladelse, eller
2. om nedrivningen nægtes, og forvaltningen meddeler ejer et § 14-forbud efter Planloven

Beslutning i Teknisk Udvalg den 03-04-2024

Teknisk Udvalg besluttede,

1. at der skal gives nedrivningstilladelse.

Fraværende:

Aksel Rosager Johansen

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Inden kommunen kan give tilladelse til nedrivning af en bevaringsværdig bygning, skal den påtænkte nedrivning offentligt bekendtgøres med en frist på mindst 4 og højst 6 uger. Dette sker for at give mulighed for indsendelse af indsigelser, bemærkninger mv. til den videre behandling af sagen.

Nedrivningen har været offentliggjort på kommunens hjemmeside fra den 23. februar til og med den 21. marts 2024.

Der er i forbindelse med høringen modtaget høringssvar fra Slots- og Kulturstyrelsen, der bemærker, at der er beklageligt, at en markant bygning med såvel kulturhistorisk som arkitektonisk værdi nedrives grundet forfald.

Høringssvar kan ses i bilag 3.

Beskrivelse

Den bevaringsværdige bygning ligger på Holstebrovej 154, Ravnstrup, 8800 Viborg.

Bygningen, der er opført i 1911, er oprindeligt opført som et mejeri. Den gamle mejeribygning ligger parallelt med Holstebrovej med et centralt, fremskudt gavlparti mod såvel vejen som gården. Bygningen er velproportioneret og er opført i røde mursten med murede gavle, kvartvalm og fine bygningsdetaljer som hvidkalkede, murede gesimsbånd og hjørnekvadre.

Bygningen er dog over tid ændret med mindre tilbygninger mod gården og mod øst, ligesom der er sket større ændringer af gavlpartiet mod gården med isætning af en moderne port mv. Derudover har bygningen stået tom i en del år, har ikke været vedligeholdt og fremstår i dag med huller i taget, hvilket fremskynder forfaldet.

Bygningen er bevaringsværdig med en bevaringsværdi på 4. Læs mere om bevaringsværdi under afsnittet planmæssige forhold.

Bygningen er i dag omfattet af lokalplan nr. 223 fra 2005, der ikke indeholder bestemmelser omkring bevaring af bygningen.

Bygningen ønskes nedrevet med henblik på at videresælge en ubebygget grund til opførelse af udlejningsboliger. Viborg Kommune er ikke blevet forelagt et konkret projekt og har derfor ikke forholdt sig til, hvad der konkret kan opføres på grunden. Ejer er blevet oplyst om, at lokalplanen giver mulighed for opførelse af boliger, men der kan være udfordringer med facadebyggelinje og vejtrafikstøj, som skal afklares i forbindelse med et konkret projekt.

Arkitekturrådets udtalelse

Nedrivningen har være forelagt Arkitekturrådet, der vurderer:

- Der har oprindeligt været tale om en bygning med stor kvalitet og betydning for byen.
- Tilbygninger, ombygninger og manglende vedligehold forringer bygningens bevaringsmæssige kvaliteter.
- Hvis den skal bevares og omdannes til fx. bolig vil der sandsynligvis være problemer med støj fra vejen, der vil kræve en væsentlig ombygning.
- Hvis den skal bevares, vil en evt. anvendelsesændring medføre, at bygningen skal opfylde bygningsreglementets krav mv., hvilket kan gøre en omdannelse meget udgiftstung.

Arkitekturrådet kan på den baggrund ikke anbefale, at der nedlægges et §14 forbud efter planloven for at forhindre nedrivning.

Oversigtskort er i bilag 1 og fotos af bygningen er i bilag 2.

Alternativer

Teknisk Udvalg kan alternativt beslutte at afvise nedrivningen af bygningen. Hvis der nedlægges forbud mod nedrivning (§ 14- forbud efter planloven) skal der inden for 1 år udarbejdes en ny lokalplan, hvor det præciseres, at den konkrete bygning ikke kan nedrives.

Hvis nedrivningen afvises, bør det være med baggrund i et ønske om at fastholde en større del af de ældre og mest bevaringsværdige bygninger i Viborg Kommune. I det konkrete tilfælde en bygning, der foruden den historiske værdi, bidrager til byen med en velproportioneret udformning og fine bygningsdetaljer. Derudover bidrager bygningen med sin placering langs Holstebrovej til at understøtte og indramme vejforløbet gennem Ravnstrup.

Tidsperspektiv

Senest 2 uger efter offentliggørelsens udløb, skal kommunen meddele ejer, om der nedlægges et forbud mod nedrivning efter Planlovens § 14.

Nedlægges der et § 14-forbud efter Planloven, har kommunen 1 år til at udarbejde og offentliggøre et lokalplanforslag.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Hvis der nedlægges et forbud mod nedrivningen, kan ejeren under visse forudsætninger forlange ejendommen overtaget af kommunen mod erstatning, f.eks. hvis der er et væsentligt misforhold mellem ejendommens afkastningsgrad og ejendomme med en lignende beliggenhed og benyttelse uden nedrivningsforbud.

Juridiske og planmæssige forhold

Bevaringsværdige bygninger

Bygninger er bevaringsværdige, når de er optaget som bevaringsværdige i en kommuneplan eller omfattet af forbud mod nedrivning i en lokalplan eller byplanvedtægt.

Bevaringsværdierne er 1-3 (høj bevaringsværdi), 4-6 (mellem bevaringsværdi) og 7-9 (høj bevaringsværdi).

Vurderingen af bevaringsværdierne er baseret på et helhedsindtryk af bygningens kvalitet og tilstand. Typisk vil den arkitektoniske og den kulturhistoriske værdi vægtes højest, men også miljømæssig værdi, originalitet og tilstand betragtes. Hvert af disse forhold vurderes på en skala fra 1-9, og sammenfattes til en samlet bevaringsværdi for bygningen.

Bygningsfredningsloven

Bevaringsværdige bygninger er omfattet af Bygningsfredningsloven. Efter § 18 skal nedrivningen bekendtgøres offentligt, inden der træffes afgørelse om nedrivning. Derudover skal særlige interessenter orienteres særskilt om den offentlige bekendtgørelse, f.eks. Viborg Museum og Slots- og Kulturstyrelsen.

Bilag

Bilag 1 - Oversigtskort - Holstebrovej 154, 8800 Viborg.pdf

Bilag 2 - Fotos - Holstebrovej 154, 8800 Viborg.pdf

Bilag 3 - Høringssvar - Holstebrovej 154, 8800 Viborg.pdf

Fraværende Aksel Rosager Johansen

Punkt 11: Temadrøftelse om principper for fortætning - ny Kommuneplan 2025-2036

23/12173

Resume

Forvaltningen vil på mødet præsentere et oplæg til principper for fortætning som et led i udarbejdelsen af en ny kommuneplan.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Teknisk Udvalg,

1. at udvalget drøfter forvaltningens oplæg med henblik på indarbejdelse i kommende kommuneplan.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 03-04-2024

Teknisk Udvalg drøftede forvaltningens oplæg med henblik på indarbejdelse i kommende kommuneplan.

Fraværende:

Aksel Rosager Johansen

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget har besluttet, hvordan temadrøftelser i forbindelse med den ordinære kommuneplanrevision skal afvikles ([link til sag nr. 13 på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 18. januar 2024](#)). I den forbindelse blev det besluttet, at Økonomi- og Erhvervsudvalget skal have temadrøftelser om balanceret vækst og fortætning på seminaret den 31. januar 2024. Denne temadrøftelse er gennemført og omhandlede balancen mellem at omdanne eksisterende arealer og dermed fortætte byerne samt udlæg af nye arealer i tilknytning til byerne.

De mere konkrete principper for fortætning kobler sig til indholdet i fremtidige lokalplaner, og der bør derfor ske en nærmere drøftelse af disse principper i Teknisk Udvalg.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Kommuneplanen skal bidrage til at udmønte Planstrategi 2040 og klimaplanens målsætninger inden for den fysiske planlægning.

Det fremgår af Planstrategi 2040, at byvækst i højere grad skal ske ved fortætning og byomdannelse og i mindre grad ved inddragelse af ny jord. Når ny jord inddrages, skal arealudnyttelsen optimeres ved øget tæthed og mindre boligstørrelser. Det fremgår desuden, at fortætning og byomdannelse i Viborg primært skal ske langs tre vækstakser, som skal medvirke til at koble byvækst og mobilitet. Vækstakser skal rumme en blanding af og koncentration af byens funktioner.

Det fremgår af klimaplanen, at kommunens rammer for udvikling af attraktive og velfungerende byer og landområder skal bidrage til den grønne omstilling og reduceret klimabelastning fx gennem byfortætning, materialevalg og jordhåndtering.

Forvaltningen vil på mødet præsentere et oplæg til principper for fortætning – herunder principper for tæt-lav bebyggelse og grundstørrelser - som et led i udarbejdelsen af en ny kommuneplan.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Temadrøftelser Primo/medio 2024

Behandling af idéer og forslag Medio 2024

Godkendelse af forslag Ultimo 2024

Offentlig høring Primo 2025

Endelig vedtagelse Primo 2025

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Fraværende Aksel Rosager Johansen

Punkt 12: Principbeslutning om ekspropriationshensigt for anlæg af ny fællessti fra Vinkelvej til Nørreåstien

21/20200

Resume

Sagen vedrører principbeslutning om ekspropriation til ny fællessti i Bruunshåb, hvorefter der kan indgås en aftale på ekspropriationslignende vilkår (skattefrit for sælger).

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at Viborg Kommune eksproprierer en del af Vinkelvej 102, Bruunshåb, jf. sagsfremstillingen, hvis der ikke kan indgås en aftale om køb.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 03-04-2024

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at Viborg Kommune eksproprierer en del af Vinkelvej 102, Bruunshåb, jf. sagsfremstillingen, hvis der ikke kan indgås en aftale om køb.

Fraværende:

Aksel Rosager Johansen

Sagsfremstilling

Historik

Teknisk Udvalg besluttede på møde den 21. september 2022 ([link til sag nr. 13 i Teknisk Udvalg 21. september 2022](#)), at der skal etableres en dobbeltrettet fællessti fra Vinkelvej til Nørreåstien på ejendommen Vinkelvej 102, samt enkeltrettede fællesstier fra den eksisterende dobbeltrettede cykelsti og frem til ejendommen Vinkelvej 102. Stierne suppleres med hastighedsdæmpende tiltag på Vinkelvej og opgradering af krydsningshellen.

Inddragelse og høring

Der har forud for nærværende sag været afholdt møder med grundejer.

Beskrivelse

I bilag 1 ses et oversigtskort med markering af ny dobbeltrettet sti.

Den dobbeltrettede sti fra Viborg ender i dag i en krydsningshelle ud for ejendommen Vinkelvej 98. Herfra skal cyklister færdes på kørebanen, hvor der dagligt kører ca. 2.700 biler ifølge en måling udført i 2021. Antallet forventes at stige, dels som følge af den generelle befolkningsudvikling og dels grundet byudviklingsområder. Der kører også busser på strækningen. Stien benyttes blandt andet af skoleelever, som kommer fra den nord- og vestlige del af Bruunshåb og en del af Arnbjerg, der skal til Møllehøjskolen, samt af skoleelever som skal fra Bruunshåb til Overlund Skole.

For at afhjælpe denne problematik besluttede Teknisk Udvalg, at der skal etableres enkeltrettede fællesstier fra den eksisterende stis afslutning og frem til Vinkelvej 102. Samtidig skal etableres en dobbeltrettet sti hen over ejendommen Vinkelvej 102, Bruunshåb, som forbinder Vinkelvej med Nørreåstien.

Der forventes at blive behov for at erhverve cirka 160 m² fra matr. 4ak, Ll. Asmild, Asmild. Stien vurderes som nødvendig af hensyn til at skabe mere trafiksikker rute for de bløde trafikanter langs Vinkelvej og forbi krydset mellem Vinkelvej og Bruunshåbvej, som i dag udgør et konflikt punkt mellem bløde trafikanter og biler/busser, hvor der ikke er meget plads. Ved at cyklisterne kan benytte Nørreåstien, ledes de først ud på Bruunshåbvej ca. 75 m mod syd, væk fra krydsområdet. Såfremt der ikke kan indgås en frivillig aftale, erhverves arealerne ved ekspropriation efter Vejloven.

Alternativer

Ingen.

Tidsperspektiv

Hvis der kan indgås frivillig aftale vedr. køb af jorden forventes stien at kunne udføres i sommeren 2024.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der er afsat midler til realisering af stien inkl. jordkøb fra cykelpulje 2022 og 2021. Der er afsat i alt 1.450.000 kr.

Juridiske og planmæssige forhold

Der eksproprieres i henhold til Vejlovens procedure. Kommunen kan som vejmyndighed foretage ekspropriation til oprettelse af offentlig vej eller sti, når det er påkrævet af hensyn til almenvellet, i overensstemmelse med Vejlovens §96. Nødvendigheden fremgår af beskrivelsen.

Bilag

Fællessti v. Vinkelvej, Bruunshåb - Oversigtstegning over stier.pdf

Fraværende Aksel Rosager Johansen

Punkt 13: Ekspropriation til krydsombygning ved V. Tostrup, Møldrup

24/6091

Resume

Der skal foretages en krydsombygning med henblik på etablering af venstresvingsspor i krydset Skivevej/Nørdamvej ved V. Tostrup, 9632 Møldrup. Krydset ombygges af hensyn til trafiksikkerhed, da der er registreret gentagne uheld i dette kryds i en periode på 5 år. Der skal tages stilling til, om der skal eksproprieres arealer til anlægget. Udgifter til arealerhvervelse forventes at kunne holdes indenfor sagens bevilling.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at der eksproprieres de i dagsordenspunktet nævnte arealer til ombygning af krydset, jf. bilag 1, såfremt der ikke kan indgås frivillige aftaler om opkøb, og
2. at Teknisk Udvalg udpeger et medlem til at deltage i ekspropriationen.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 03-04-2024

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at der eksproprieres de i dagsordenspunktet nævnte arealer til ombygning af krydset, jf. bilag 1, såfremt der ikke kan indgås frivillige aftaler om opkøb, og
2. at Torsten Nielsen udpeges som medlem til at deltage i ekspropriationen.

Fraværende:

Aksel Rosager Johansen

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet har på mødet 22. februar 2023 ([link til sag nr. 9 i Byrådet 22. februar 2023](#)) godkendt bevilling til ombygning af krydset ved Skivevej/Nørdamvej ved V. Tostrup, 9632 Møldrup for at øge trafiksikkerheden i krydset.

Inddragelse og høring

Ved udarbejdelse af forslag til ændringer har der været dialog med borgere i V. Tostrup.

Beskrivelse

I bilag 1 ses et oversigtskort med markering af krydset.

Ved udarbejdelse af en trafiksikkerhedsanalyse for Skivevej er der konstateret et behov for krydsombygning af krydset ved Skivevej/Nørdamvej ved V. Tostrup. Krydsombygningen indeholder et venstresvingsspor mod Nørdam og Skringstrup i retning mod syd for at mindske risikoen for ulykker med bagendekollisioner.

I bilag 2 er der vist en plantegning af krydset med markering af de arealer, der bliver nødvendige at erhverve. Der er behov for at erhverve ca. 1.100 m² langs den nordlige side af Skivevej til at etablere venstresvingssporet. Det fremgår af bilag 2, hvor meget der skal erhverves af hver af de tilstødende matrikler.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

Krydsombygningen forventes at kunne udføres i 2024, når der indgås aftale med lodsejere.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Det forventes, at omkostninger til erhvervelse af arealer kan indeholdes i bevillingen, der er givet til sagen.

Juridiske og planmæssige forhold

Der eksproprieres i henhold til Vejlovens procedure. Kommunen kan som vejmyndighed foretage ekspropriation til oprettelse af offentlig vej eller sti, når det er påkrævet af hensyn til almenvellet, i overensstemmelse med Vejlovens §96. Nødvendigheden fremgår af beskrivelsen.

Bilag

Oversigtskort Skivevej 1-25000.pdf

Plantegning med arealer.pdf

Fraværende Aksel Rosager Johansen

Punkt 14: Modulvogntog - Niels Jensen Nonbo A/S

23/10591

Resume

Teknisk Udvalg skal tage stilling til en ansøgning fra virksomheden Niels Jensen Nonbo A/S, Katmosevej 16, 8800 Viborg om at blive koblet til eksisterende modulvogntogsnet omkring Ålandsvej, 8800 Viborg og Katmosevej, 8800 Viborg.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø foreslår Teknisk Udvalg,

1. at de 2 rundkørsler på Ålandsvej og Vestermarksvej frem til Niels Jensen Nonbo A/S, Katmosevej 16, 8800 Viborg skal ombygges til modulvogntog, og

2. at udgiften på 220.000 kr. til ombygning af de 2 rundkørsler på Ålandsvej og Vestermarksvej frem til Niels Jensen Nonbo A/S, Katmosevej 16, 8800 Viborg afholdes på anlægsprojektet 'Ombygning af kommuneveje til modulvogntog', hvor der i investeringsoversigten er afsat 1.091.000 kr. såfremt overførslerne fra 2023 til 2024 godkendes.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 03-04-2024

Indstillingen blev godkendt.

Fraværende:

Aksel Rosager Johansen

Sagsfremstilling

Historik

Teknisk Udvalg har på møde 24. april 2017 ([link til sag nr. 11 i Teknisk Udvalg 24. april 2017](#)) seneste behandlet en ansøgning fra en virksomhed til at komme på modulvogntogsnettet.

Viborg Kommune har tidligere via virksomhedsordningen udført ombygning af kommuneveje til modulvogntog til virksomhederne Genan A/S, Fragtcentralen og F&H i Viborg, Jørvi Transport A/S i Bjerringbro og senest Danroots A/S ved Tange

Inddragelse og høring

Ansøgningen fra Niels Jensen Nonbo A/S er blevet fremsendt til Vejdirektoratet med henblik på screening af køreruten. Screeningen viser, at 2 rundkørsler skal ombygges for at modulvogntog kan køre på ruten.

Beskrivelse

Eventuelle ombygninger af veje sker som en del af Transportaftalen af 21. marts 2013, der er indgået mellem en række af Folketingets partier, hvor virksomheden har mulighed for at søge om at blive koblet på modulvogntog. Udgifterne til ombygning af kommunevej finansieres af kommunen og/eller virksomheden via virksomhedsordningen.

Niels Jensen Nonbo A/S ligger et sted, hvor dele af Katmosevej og Jegindøvej i forvejen er godkendt til modulvogntog. Tilføjelsen af Ålandsvej giver mulighed for at køre til virksomheden på modulvogntognettet fra nord, som det fremgår af bilag 1.

Ombygning af de 2 rundkørsler – lokalitet 1 og 2 - omfatter primært justering af kantsten og svingsten, så modulvogntog kan svinge i rundkørslerne i henhold til kørereglerne.

Anlægsudgiften for ombygning af de to rundkørsler er overslagsmæssigt beregnet til 220.000 kr.

Alternativer

Ingen

Tidsperspektiv

Under forudsætning af Teknisk Udvalgs godkendelse vil projektet kunne udføres inden sommeren 2024, hvorefter endelig kørselstilladelse kan indhentes hos politiet og Vejdirektoratet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der er tidligere i 2014 og 2015 givet en samlet anlægsbevilling på 3.000.000 kr. til ombygning af kommuneveje til modulvogntog i Viborg og Bjerringbro. Der er indtil dato bogført udgifter på i alt 1.831.497 kr. til modulvogntog.

Anlægsudgiften på 220.000 kr. til ombygning af de 2 rundkørsler på statsvejen/kommunevejene frem til Niels Jensen Nonbo A/S foreslås afholdt på anlægsprojektet til 'Ombygning af kommuneveje til modulvogntog', hvor der forsat er afsat 1.091.000 kr., hvis overførslerne fra 2023 godkendes.

Juridiske og planmæssige forhold

Ingen

Bilag

Bilag I Modulvogntogskørsel Ålandsvej.pdf

Fraværende Aksel Rosager Johansen

Punkt 15: Anlægsbevilling til løbende udgifter i Domkirkevarteret (bevillingssag)

23/22647

Resume

Arkitektkonkurrencen for indretning af Domkirkevarterets byrum er i gang. Der søges derfor bevilling til afholdelse af de afledte udgifter, som Viborg Kommune har i forbindelse med gennemførelse af konkurrencen og efterfølgende formidling af projektet. Der søges desuden bevilling til udgifter forbundet med opstart af de forberedende arbejder til en ny lokalplan for området og erhvervelse af jord til udvidelse af Bispestien.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø foreslår, at Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at der gives anlægsudgiftsbevilling på 500.000 kr. med rådighedsbeløb i 2024 til kontoen ”Domkirkevarteret Byrum – Byrum og pladser”,

2. at udgiften på 500.000 kr. i 2024 finansieres af rådighedsbeløbet på kontoen ”Domkirkevarteret – Byrum og pladser” i 2024.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 03-04-2024

Teknisk Udvalg indstiller til byrådet,

1. at der gives anlægsudgiftsbevilling på 500.000 kr. med rådighedsbeløb i 2024 til kontoen ”Domkirkevarteret Byrum – Byrum og pladser”, og

2. at udgiften på 500.000 kr. i 2024 finansieres af rådighedsbeløbet på kontoen ”Domkirkevarteret – Byrum og pladser” i 2024.

Fraværende:

Aksel Rosager Johansen

Sagsfremstilling

Historik

Projektet vedrørende gennemførelse af arkitektkonkurrence og ombygning af Domkirkevarteret er optaget i anlægsbudgettet 2024-2027 og kan ses i investeringsoversigten som ”Domkirkevarteret – byrum og pladser”.

Byrådet godkendte på sit møde den 11. oktober 2023 ([Link til sag nr. 14 i byrådet den 11. oktober 2023](#)) igangsættelse af borgerinddragelse og forvaltningens bidrag i projektkonkurrencen.

Inddragelse og høring

I forbindelse med opstart af konkurrencen har der bl.a. været afholdt byvandring. Input fra deltagende borgere indgår i konkurrencematerialet. Der har også været afholdt et oplæg ved Jan Gehl vedr. Viborgs byrum og udvikling.

Derudover skal konkurrencens vinderprojekt formidles til offentligheden.

Der er dialog med Viborg Stift i forhold til spørgsmålet om, at Viborg Kommune kan købe en del af Bispehaven til udvidelse af Bispestien.

Ny lokalplan for området sendes i offentlig høring.

Beskrivelse

Arkitektkonkurrencen for Domkirkevarterets byrum er i gang. Som en del af processen skal Viborg Kommune i løbet af foråret afholde flere forhandlingsmøder med konkurrencedeltagere, deltagere fra A.P. Møller fonden og fagjuryen. I forlængelse af at konkurrencen er afsluttet, skal vinderprojektet desuden formidles til borgerne i Viborg.

På baggrund af konkurrenceprogrammet er der en forventning om, at projektet vil medføre et behov for en ny lokalplan for området. Forvaltningen vil igangsætte de forberedende arbejder, som er mulige på nuværende stadie.

En af delområderne i arkitektkonkurrencen er Bispestien, som forbinder Sct. Nicolaj Gade med Sct. Ibs Gade / Hans Tausens Allé. For at give bedre mulighed for at ændre på udformningen af stien, er Viborg Kommune i dialog med Viborg Stift om at købe en mindre del af Bispehaven og tillægge den Bispestien. Viborg Kommune skal afholde udgifter til jordkøb, ændring af de matrikulære forhold mv.

Alternativer

Ingen.

Tidsperspektiv

Arkitektkonkurrencen løber hen over foråret. Vinderprojektet forventes at kunne præsenteres i sommeren 2024.

Selve lokalplanprocessen for området igangsættes umiddelbart derefter. Processen varer forventeligt indtil medio 2025.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der er i investeringsoversigten afsat 5 mio. kr. i 2024.

Der søges bevilling på 500.000 kr. til afholdelse af de afledte udgifter, som Viborg Kommune har i forbindelse med gennemførelse af konkurrencen og efterfølgende formidling af projektet. Der søges desuden bevilling til udgifter forbundet med opstart af de forberedende arbejder til en ny lokalplan for området, og erhvervelse af jord til udvidelse af Bispestien.

De resterende midler søges i en separat bevillingssag, når detailprojektering af byrumsprojekter samt udarbejdelse af ny lokalplan igangsættes. Der er i alt afsat 58 mio. kr. til projektet i 2024-2027.

Juridiske og planmæssige forhold

Ingen.

Fraværende Aksel Rosager Johansen

Punkt 16: Orientering om årsregnskab 2023

24/1890

Resume

Forvaltningen har nu opgjort det endelige regnskabsresultat for 2023 for Teknisk Udvalg.

Inden behandlingen af årsregnskabet for 2023 i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 17. april 2024 orienteres fagudvalgene om regnskabsresultatet og forelægges forslag til overførsel af uforbrugte drifts- og anlægsbevillinger for det enkelte udvalgs ansvarsområder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at regnskabsresultatet for 2023 tages til efterretning, og
2. at Teknisk Udvalg anbefaler de foreslåede overførsler af driftsbeløb fra 2023 til 2024 og anlægsbeløb fra 2023 til efterfølgende år til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 03-04-2024

Indstillingen blev godkendt.

Fraværende:

Aksel Rosager Johansen

Sagsfremstilling

Historik

Intet

Inddragelse og høring

Intet

Beskrivelse

Regnskabsresultat vedrørende serviceudgifter

(1.000 kr.)

Politikområde	Oprindeligt Budget 2023	Korrigeret Budget 2023	Regnskab 2023	Afvigelse (minus = mindreudgift)
Serviceudgifter				
Grønne områder	11.089	11.964	11.285	-679
Trafikområdet	160.177	168.145	169.993	1.848
I alt	171.266	180.109	181.278	1.169

Mindreforbruget på grønne områder fremkommer ved projekter som ikke er afsluttet inden årets udgang bl.a. på grund af vejrlig og andre forsinkelser.

På trafikområdet har der i 2023 været et merforbrug på 5,7 mio. kr. til vintertjenesten. Mer-/mindreudgifter vedrørende vintertjenesten udlignes over kassebeholdningen.

Park og Vej har i 2023 haft et mindreforbrug på 3,7 mio. kr., der primært kan forklares med, at året sluttede med mange vinteropgaver. Den samlede overførsel (opsamlet over flere år) modsvares hovedsagelig af den gæld, der er oparbejdet over årene i form af afspadsringstimer.

Overførsel af over-/underskud på serviceudgifterne fra 2023 til 2024

De politisk vedtagne principper for overførsel af driftsbudgetter mellem årene fremgår af principperne for økonomistyring.

Decentrale enheder

Ifølge principperne kan decentrale enheder (skoler, plejecentre, sociale institutioner, forvaltningsenheder mv.) uden ansøgning overføre overskud op til 5 % af det korrigerede budget og der kan ansøges om overførsel af eventuelt overskud ud over 5%. Underskud i forhold til det korrigerede budget overføres altid. Hvis underskuddet overstiger 3 % skal der udarbejdes en handleplan for afvikling af underskuddet.

Centrale områder

Centrale områder er budgetbeløb, som ikke er videredelegeret til de decentrale enheder f.eks. myndighedsområder, vejvedligeholdelse, befordring på skoleområdet, kollektiv trafik, centrale IT-systemer osv.

Som en del af budgetforliget for 2024-2027 blev den tværgående budgetbuffer reduceret fra 15 til 7,5 mio. kr., hvilket har medført et behov for at stramme op på overførselsadgangen på de centrale områder gældende fra i år. Konsekvenserne af denne opstramning er behandlet jf. [link til sag nr. 19 på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde den 3. oktober 2023.](#)

Hovedreglen er, at et eventuelt merforbrug på centrale områder overføres til det følgende år, hvorimod mindreforbrug som udgangspunkt ikke overføres. Der kan i særlige tilfælde være et behov for at få overført et mindreforbrug på et centralt område / undlade at overføre et merforbrug. Hvis behovet opstår, så kan der udarbejdes en ansøgning.

Det indstilles til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at der på de enkelte politikområder under Teknisk Udvalg overføres følgende driftsbudgetter fra 2023 til 2024:

1.000 kr.

Politikområde	Afvigelse (- = mindreforbrug)	Decentrale enheder		Centrale områder	
		Overføres	Overføres ikke	Overføres	Overføres ikke
Grønne områder	-679	0	0	0	-679
Trafikområdet	1.848	-3.712	0	0	5.560
I alt	1.169	-3.712	0	0	4.881

For at nedbringe nivauet for de samlede driftsoverførsler fra 2023 til 2024 er det direktionens oplæg til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at en andel af de ansøgte decentrale mindreforbrug over 5% ikke overføres.

Regnskabsresultat vedrørende anlæg

(1.000 kr.)

Oprindeligt	Korrigeret	Regnskab 2023	Afvigelse (minus = mindreudgift)
-------------	------------	------------------	-------------------------------------

	Budget 2023	Budget 2023		
Skattefinansierede anlæg	41.193	75.395	66.653	-8.742
Jordforsyningen	3.171	59.204	41.156	-18.048

Overførsel af ikke forbrugte anlægsbevillinger fra 2023 til 2024 eller efterfølgende år

Det indstilles til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at der på Teknisk Udvalgs anlægsprojekter overføres følgende anlægsbeløb fra 2023 til 2024 eller efterfølgende år:

(1.000 kr.)

	Afvigelse i regnskab 2023	Overføres til 2024	Overføres til 2025	Overføres til 2026	Overføres ikke
Skattefinansierede anlæg	-8.742	-5.669	2.920	1.095	-7.088
Jordforsyningen	-18.048	-15.236	-2.006	0	-806

De væsentligste ikke overførte beløb vedrørende de skattefinansierede anlæg er

- Banebroen i Viborg Baneby, 4,7 mio. kr., og
- Energireovering af gadebelysning (ELENA), 2,7 mio. kr.

Specifikation af overførslerne fremgår af bilag 2.

Regnskabsbemærkninger

Som en del af årsregnskabet for 2023 indgår der for hvert politikområde regnskabsbemærkninger bestående af en oversigt over regnskabsresultatet suppleret med overordnede forklaringer.

Regnskabsbemærkningerne til Teknisk Udvalgs politikområder fremgår af bilag 1.

Regnskab for Parkeringsfonden

Teknisk Udvalg besluttede på mødet den 31. august 2016 ([link til sag nr. 7 i Teknisk Udvalg den 31. august 2016](#)), at regnskabet for Parkeringsfonden fremover medtages ved den årlige regnskabsaflæggelse.

Regnskabet for Parkeringsfonden fremgår af bilag 3.

Alternativer

Intet

Tidsperspektiv

På mødet den 17. april 2024 bliver Viborg Kommunes årsregnskab for 2023 behandlet i Økonomi- og Erhvervsudvalget og efterfølgende i Byrådet den 24. april 2024. Efter Byrådets godkendelse sendes regnskabet til revisionen, og når den

endelige revisionsberetning foreligger (senest 15. juni 2024), vil regnskabet inkl. revisionsberetning blive forelagt Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet til endelig godkendelse.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet

Juridiske og planmæssige forhold

Intet

Bilag

Regnskabsbemærkninger 2023, Teknisk Udvalg

Specifikation af anlægsoverførsler

Parkeringsfonden, Regnskab 2023

Fraværende Aksel Rosager Johansen

Punkt 17: Budget 2025-2028

24/6478

Resume

På mødet drøftes forslaget til drifts- og anlægsbudget for budget 2025-2028. Det drøftes om der er driftsbudgetudfordringer og nye anlægsønsker, der skal indgå i udvalgets budgetlægning.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at det drøftes, om der er driftsbudgetudfordringer, som skal indgå i udvalgets budgetforslag og finansieringen heraf, og
2. at det drøftes, om der er nye, absolut nødvendige anlægsønsker.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 03-04-2024

Teknisk Udvalg drøftede driftsbudgetudfordringer og nødvendige anlægsønsker.

Vedr. driftsudfordringer bemærker udvalget, at der udestår en forhandling med Energi Viborg vedr. vejafvandingsbidrag.

Vedr. anlæg bemærkes, at ny skolestruktur i Bjerringbro medfører udgifter til sikre skoleveje.

Anlægsbehov i forbindelse med ny trafikplan vil blive drøftet på kommende møder.

Fraværende:

Aksel Rosager Johansen

Sagsfremstilling

Historik

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog på mødet den 7. februar budgetstrategi, -proces og spilleregler for årets budgetlægning ([link til sag nr. 15 på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde 7. februar 2024](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Driftsbudget

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 7. februar godkendt principper for fastsættelse af budgetrammerne. Budgetrammer for udvalgets politikområder fremgår af bilag nr. 1.

Stigningen i rammen på trafikområdet fra 2025 til 2026 skyldes en forhøjelse fra 2026 på 3,7 mio. kr. til afledt drift vedrørende etablering af nyt P-hus i Domkirke kvarteret.

Besparelser gennem produktivetsforbedringer

Økonomi- og Erhvervsudvalget har besluttet, at produktivetsvejen vælges som strategi ved budgetlægningen med et 2-årigt sigte, hvor der som minimum skal findes besparelser for 2 x 20 mio. kr., svarende til den ½ pct., som allerede er indregnet i budgettet. Besparelserne udmøntes ved produktivetsforbedringer i henholdsvis 2025 og 2026, og uden at det går ud over borgernes service og samtidig sikres medarbejdernes arbejdsmiljø og trivsel.

Det endelige tal for besparelser i 2025 og fordelingen mellem administrationen og øvrige områder fastlægges på mødet i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 21. august, når økonomiaftalens indhold kendes og konsekvenserne for Viborg kommune er gjort op, samt når de foreløbige erfaringer med arbejdet om øget produktivitet i hele organisationen kendes.

Budgetudfordringer

Udvalgene skal løse egne budgetudfordringer, medmindre de er udpeget som særlige budgetudfordringer, der indgår i byrådets videre budgetlægning. Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 7. februar besluttet, at der på dette tidspunkt ikke er budgetudfordringer, som skal udpeges som særlige budgetudfordringer.

Udvalget kan drøfte, om der er budgetudfordringer, som skal prioriteres og indarbejdes i udvalgets budgetforslag.

Anlægsønsker

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 7. februar besluttet, at udvalgene kun har mulighed for at fremsende absolut nødvendige anlægsprojekter, som kan afsættes fra 2027 og frem. Hvis projekterne er tidligere end 2027, da skal der peges på finansiering gennem reduktion, bortfald eller udskydelse af projekter, som er afsat på anlægsbudgettet.

Udvalget kan drøfte, om der er nye, absolut nødvendige anlægsønsker. Sådanne anlægsønsker beskrives som idéoplæg og godkendes senest af udvalget i juni 2024.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Udvalgets endelige budgetforslag behandles på udvalgmødet den 5. juni. Når budgetforslaget er færdiggjort, vil det efterfølgende indgå i det basisbudget, som udgør grundlaget for byrådets budgetforhandlinger efter sommerferien.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Budgetrammer 2025-2028, Teknisk Udvalg

Fraværende Aksel Rosager Johansen

Punkt 18: Mødeliste til Teknisk Udvalg 2024

22/38021

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at Teknisk Udvalg tager stilling til mødelisten.

Beslutning i Teknisk Udvalg den 03-04-2024

Teknisk Udvalg godkendt mødelisten.

Fraværende:

Aksel Rosager Johansen

Sagsfremstilling

Historik

Teknisk Udvalg godkendte mødelisten

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([Link til sag nr. 6 i byrådet den 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens §16 stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Mødeliste til Teknisk Udvalg 2024

Fraværende Aksel Rosager Johansen

Punkt 19: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m. siden sidste udvalgmøde, dels om planlagte møder

22/38223

Resume

Intet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget tager orienteringen og meddelelserne til efterretning

Beslutning i Teknisk Udvalg den 03-04-2024

Teknisk Udvalg tog orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Birthe Harritz spurgte til legeplads i Løvel og vandproblemer.

Johannes Vesterby spurgte om regler for solceller på private boliger og erhverv, der blev svaret på mødet.

Fraværende:

Aksel Rosager Johansen

Sagsfremstilling

Orientering fra formanden

Orientering fra udvalget

Orientering direktøren

-Orientering om koordinering af planprocesser med ny kommuneplan.

- Status på etablering af længerevarende botilbud

-Årlig statistik for sagsbehandlingstider for byggesager og miljøgodkendelser (Se bilag 1)

-Temadag for Teknisk Udvalg den 27. maj 2024

-Henvendelse fra Karup-Kølvrå Byforum vedr. sikring af vejkryds (Se bilag 2)

- -Status vedr. sejlcenter på Søndersøvej 41, Viborg, ifm. beslutning truffet i Teknisk Udvalg den 28. februar 2024 ([link til sag nr. 9 i Teknisk Udvalg den 28. februar 2024](#))
-

Bilag

KL's statistik over sagsbehandlingstider for byggesager og miljøgodkendelser af virksomheder 1. januar 2023 - 31. december 2023.

Sikring af vejkryds

Fraværende Aksel Rosager Johansen

Punkt 20: Underskriftsark

22/38212

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke på ”Godkend”.

Afbud Aksel Rosager Johansen